

DE STAD AMSTERDAM PANORAMA

18 JULI 1940 — No. 29

LOSSE NUMMERS 15 CENT

ALS DE KANOVAARDERS UITTREKKEN

VACANTIE OP HET WATER

Kano-varen, een prachtige bezigheid voor den vacantielijd.

mooiste vormen van toerisme blijft toch altijd een zwerftocht over onze wateren.

Vacantie op het water! Is er een frisscher tijdpassering denkbaar? Zoodra het meertouw los is gegooit, de zeiler roerstok en schoot in zijn handen houdt en de wind het zeil doet bollen, blijft er geen tijd voor de zorgen van het dagelijksche leven: de boot eischt alle aandacht op en zeker als er 'n stijve bries staat. En als de bries nog wat aanwakkert en er kopjes op de golven komen, is de „zwaar-weer”-

zeiler pas in zijn element, dan moet er gewerkt worden aan boord! 'n Gevaarlijke liefhebberij? Kom, dat valt wel mee en elk watersporter kan immers zwemmen.

Zwerftochten

Op de meren en plassen beoefenen de zeilers hun mooie sport, doch wat doen de bezitters van de kleinere bootjes in hun vacantiedagen? Die knappen hun wherry of kano nog eens extra op en trekken er op uit voor een zwerftocht. De wherry is een zeer geschikt vaartuig voor een dergelijke onderneming, maar de kano wint het nog. Want waar geen andere boot komen kan, daar vindt de ranke kano altijd nog wel een weg. De talrijke beken en riviertjes van

In de zomerzon.

Waar brandt de zon zoo fel en waait de wind zoo frisch als op het water? En welke sport is in ons land zoo bij uitstek nationaal als de watersport? Hoe rijk is het Hollandsche waterlandschap als op de meren en plassen de witte zeilen blinken. Meer en meer kwamen de laatste jaren de aanhangmotoren in zwang, doch nu voor dit doel geen benzine beschikbaar wordt gesteld, behoren onze wateren weer geheel aan den rasechten zeiler.

Er is geen sport, die den mensch zoo dicht bij de natuur brengt als de watersport. Wie een dag op het water doorbrengt is er eens heelemaal „uit” en eigenlijk heeft Nederland als typisch waterland deze waarheid wel te laat geleerd. Want hoewel ons volk van oudsher koene zeevaarders voortbracht en onze binnenwateren belangrijke verkeerswegen vormden, de water-„sport” dateert feitelijk eerst uit deze eeuw. Want al hadden de rijke kooplieden hun „speeljachten”, veertig jaar geleden was het nog erg rustig op de Kaag, de Nieuwemeer, de Kralingsche plassen. Loosdrecht, de Westeinder en in Friesland en kom er nu eens kijken op een mooien zomerdag! Tot aan den horizon blinken de witte zeilen, het krioelt er van Regenbogen, B.M.'s, larkjes, 12-voetsjollen en hoe al die typen nog meer mogen heeten. En dan nog de kano's, de ranke vaartuigjes, die vooral onder de „trekkers” zoo populair werden. Want een der

Op de plassen bij Aalsmeer.

Voor den wind.

Het eten smaakt best aan den waterkant.

Kano-varen langs onze kust is een pracht-sport, maar alleen voor zeer goede zwimmers.

Vacantiezeilers in het Friesche merengebied.

Limburg en Brabant, de ondiepe vaartjes in ons polderlandschap, de uitgestrekte veenplassen, zie daar de gebieden, waar de kanovaarder de onbetwiste meester is. Veel bagage kan hij in zijn vaartuigje niet meevoeren, maar dat is ook niet nodig. Het is een bekend verschijnsel, dat de onervaren kampeerder altijd meer meeneemt dan hij onderweg gebruiken kan. Tal van dingen, die in de prospectussen der sportwinkels als onontbeerlijk worden aangeprezen, kunnen aan boord best gemist worden.

Hoe genoeglijk is het om, na een dag van hard

peddelen, de zon te zien ondergaan achter het wuivende riet.

De tent is al gebouwd; de slaapzak wacht en morgen komt er weer een dag van onbezorgd zwerven.

Waar mogen we kampeeren?

Langs de groote rivieren vindt de waterkampeerder altijd wel een plekje tusschen de kribben, waar hij z'n tentje kan opslaan. Langs de beken zal het ook niet moeilijk zijn en in het polderland zal

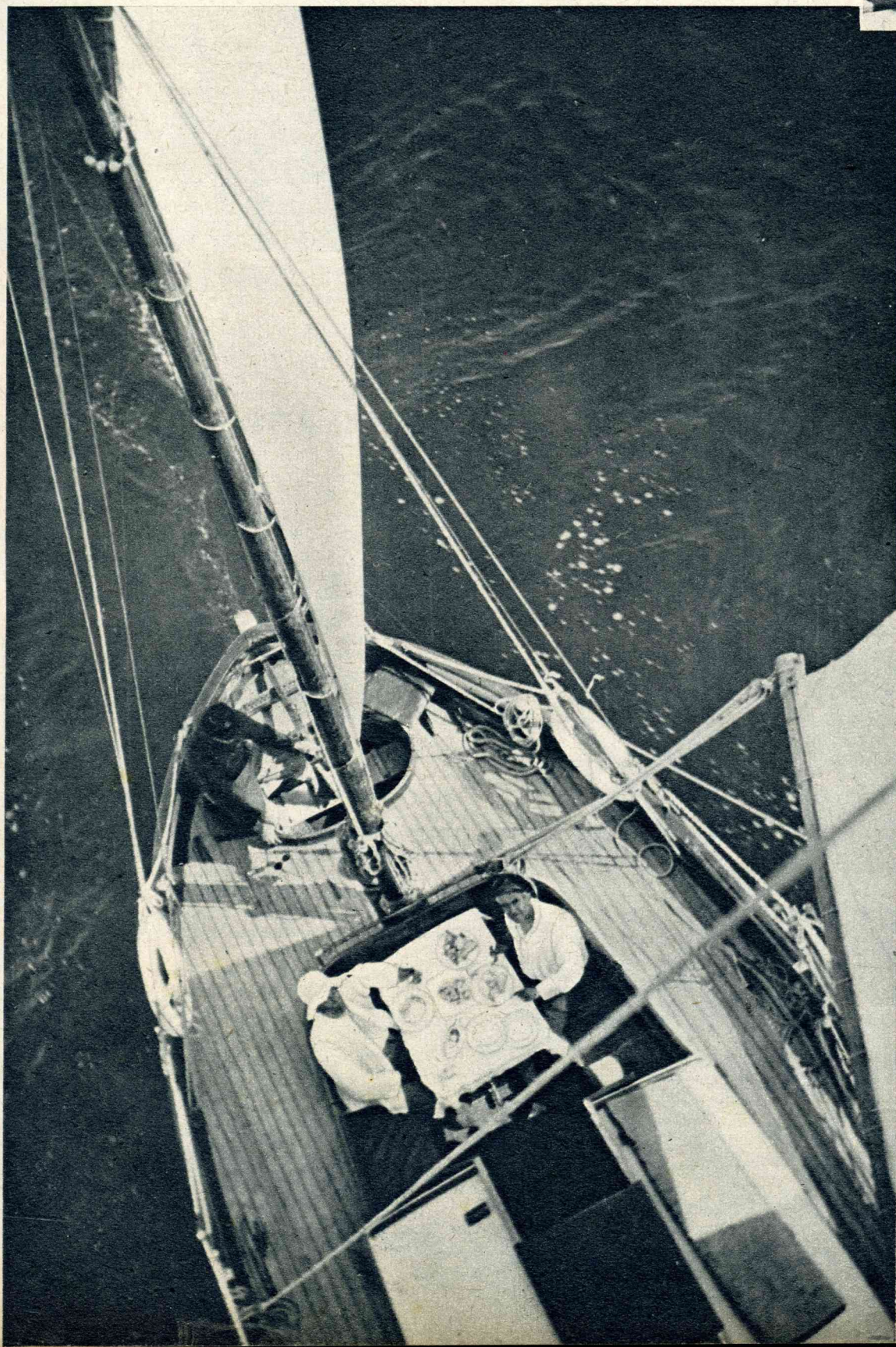

De kanovaarders trekken er op uit.

men u ook de vergunning niet weigeren. En bovendien liggen er in ons waterland overal de kanostations van den A.N.W.B. en den N.K.B., waar, voor 'n geringe vergoeding, gelegenheid bestaat tot kampeeren. Deze kanostations zijn de pleisterplaatsen van de trekkers met boot en tent. Van alle gebieden in ons land, die voor dergelijke tochten in aanmerking komen, heeft de A.N.W.B. waterkaarten uitgegeven.

De kanostations zijn in drie groepen verdeeld. Groep A biedt gelegenheid tot het opslaan van tenten, terwijl bovendien de kano kan worden opgeborgen, groep B telt enkel bootenbergsplaatsen, terwijl in kanostations K alleen gelegenheid tot kampeeren bestaat.

Voor zeiler en kanovaarder is de goede tijd thans weer gekomen. Wie de verenigingsbladen van de watersportverenigingen eens doorkijkt, weet dat men van het komend seizoen nog maken gaat, wat er van te maken valt. Trouwens, het is niets voor het watervolk om bij de pakken te gaan neerzitten! Daarom, als straks de vacantiетijd daar is, allen in de booten. Wie de schoonheden van onze lage landen wil bewonderen en tevens van gezonde inspanning houdt, hij zoek het water op.

Picknick aan boord.

Na een welbesteden zeildag.

Kasteelen in Nederland

door

Jhr. dr. E. O. M. van Nispen tot Sevenaer

HET KASTEEL TE WYCHEN

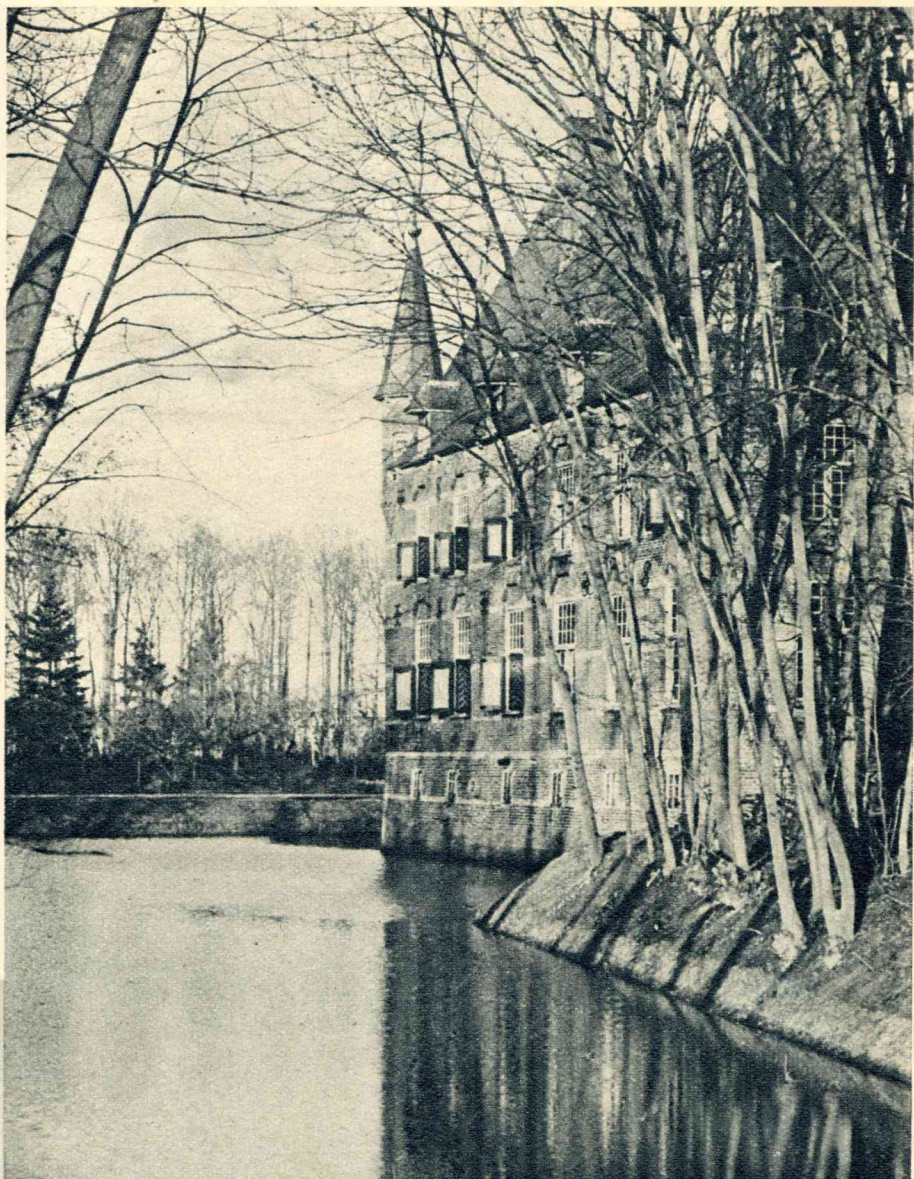
Aan de westgrens van het Rijk van Nijmegen en ten westen van den verkeersweg van Nijmegen naar 's-Hertogenbosch ligt het ruime dorp Wychen. Het gemeentebestuur zetelt er sinds eenige jaren in een aantrekkelijk kasteel, waarvan de toekomst — nu het in gemeentelijk bezit is geraakt — verzekerd mag heeten.

Zijn drie vleugels omsluiten een rechthoekige binnenplaats, welke aan het oog onttrokken wordt door een lage middenpartij; hierin bevindt zich de toegangspoort met bergsteenen omlijsting.

Bijzonder aantrekkelijk is het effect van dit uit de gracht oprijzend gebouw van baksteen met banden bergsteen, zijn speelsche, op de hoeken uitgekraagde ronde torentjes, de hooge met leien gedekte en van sierlijke schoorsteenen voorziene daken en den aan de binnenplaats opgetrokken en boven alles uitstekenden met open lantaarn en peer ge-

dekten vierkanten toren.

De talrijke vensters liggen even terug onder gebroken ontlastingsbogen, wat het vlak der muren op een prettige wijze onderbreekt. De talrijkheid der vensters gaf reeds in de achttiende eeuw aanleiding tot de bewering, dat dit kasteel evenveel vensters heeft als er dagen in het jaar zijn, waaraan later nog toegevoegd is, dat het aantal kelders gelijk is aan dat der maanden, terwijl dat der vertrekken overeen zou komen met dat der weken. Mocht eenig bezoeker zich geroepen voelen

Gezicht op den vleugel van het kasteel te Wychen vanuit de slotgracht.

Totaal-aanzicht van het thans geheel gerestoreerde kasteel-raadhuis te Wychen.

de waarheid van dit beweren te toetsen en tot de ontdekking komen, dat een en ander niet geheel klopt, dan twijfel ik er niet aan, dat de schoonheid van het geheel hem toch zal schadeloos stellen voor de opgedane teleurstelling!

Bij middeleeuwsche kasteelen weet men doorgaans niet in welk jaar met den bouw begonnen werd, wie de stichter is geweest of wie de bouwmeester, aan wiens scheppend vermogen het thans nog bewonderd geheel te danken is. Het kasteel van Wychen dagteekent, blijkens de stijlkenmerken, van rond het jaar 1600; het is toen waarschijnlijk ontstaan uit de verbouwing van een verwoest of vervallen middeleeuwsch slot, daar wij het bestaan hiervan moeten aannemen uit het reeds vroeg voorkomen van aanzienlijke heeren van Wychen en uit de aanwezigheid van zware fundeeringsmuren. Wie echter de stichter is geweest van het huidige kasteel is onbekend en de samenhang van historische feiten kan alleen leiden tot een meer of minder aannemelijke gissing. Feit is, dat het in het eerste kwart der zeventiende eeuw bewoond is geweest door prins Emanuel van Portugal en zijn gade Emilia, een zuster van prins Maurits. Uit deze omstandigheden mag men evenwel niet afleiden, dat de bewoners over de geldelijke middelen beschikten noodig voor het voeren van een staat, overeenkomstig hun namen, nog minder om zulk een fraai en tot in onderdeelen verzorgd bouwwerk te stichten. De overlevering stelt de stichting op hun naam, maar er zijn feiten, welke het onmogelijk maken deze traditie zonder meer te aanvaarden.

Wie was deze prins van Portugal?

Met aanbevelingsbrieven waren in het voorjaar van 1597 aan het hof van prins Maurits de gebroeders don Emanuel en don Christoffel van Portugal geïntroduceerd. Zij waren zoons van den in 1580 door den hertog van Alva verjaagden pretendent naar den koningstroon van Portugal, den in 1595 te Parijs in ballingschap overleden don Antonio.

Don Emanuel was een innemend jongmensch; zoo dacht er althans prinses Emilia over, die al spoedig haar hart aan hem verloor. En hiermede

kwamen talrijke moeilijkheden voor de beide geliefden. Prins Maurits immers kon zich met deze plannen niet vereenigen en al wees hij zijn zuster er op, dat Emanuel een verdreven vorst was zonder middelen, dat zij Hervormd en hij Rooms-Katholiek was en bijgevolg door de Staten niet in dienst genomen kon worden; dat zijn aanspraken op den troon van Portugal twijfelachtig waren en dat het door haar beoogd huwelijk niet in overeenstemming zou zijn met de waardigheid van haar huis. Emilia hield vol. Zij ondernam zelfs de moeizame reis naar Groenlo om haar broer tijdens het beleg der sterkte nog eens duidelijk te gaan maken, hoe vast haar voornemen was. Maurits van zijn kant hield ook voet bij stuk. Toen besloot Emilia haar Emanuel in stilte te trouwen. Toen dit was geschied in aanwezigheid van eenige getuigen, gaf zij den Staten-Generaal hiervan schriftelijk kennis. Men kan zich de verontwaardiging van dit hooge college voorstellen.

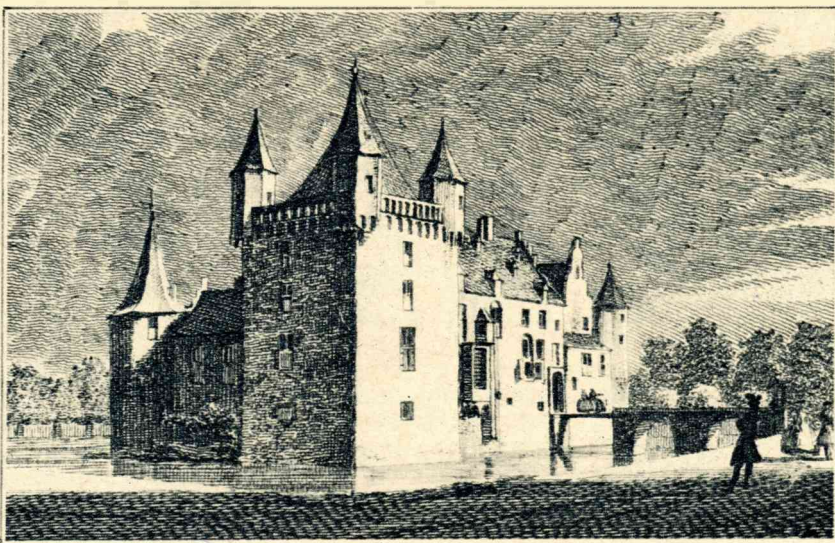
De Staten besloten toen don Emanuel in Schiedam in arrest te houden en prins Maurits liet zijn zuster in Delft onder bewaking stellen. Hier kwijnde zij weg, zoodat prins Maurits ten slotte haar eisch inwilligde om haar man, die inmiddels met zijn broer het land uit naar Wesel was gedirigeerd, te volgen. Wel stelde hij als voorwaarde, dat zij alle juweelen, die zij van hem had, zou teruggeven, waar zijn naam, wapen of een inscriptie op stonden, daar hij niet kon dulden, dat een Portugees deze zou hebben of te gelde maken. Van het vaderlijk inkomen, waaruit zij 3000 gulden 's jaars had, door Maurits tot 5000 gulden verhoogd, zou zij alleen de 3000 gulden behouden.

Eenige jaren leefden beiden gelukkig, maar in ballingschap en in financiële moeilijkheden, welke in verband met een verzoening met prins Maurits in 1609 beter werden; toen ontving don Emanuel zelfs een maandelijksch inkomen van de Staten van 500 gulden. Na de verzoening kocht Emilia in 1609 het kasteel van Wychen van Geertruid van Dalen, weduwe van Anthonis Backeliers.

Om nu terug te komen op het punt van uitgang voor deze beschouwingen, meen ik te moeten vaststellen, dat de vasthoudendheid der liefde tusschen Emanuel en Emilia sterker was dan hun financiële draagkracht. Als men niet uitgaat van de gedachte, dat het echtpaar Backeliers-van Dalen zich heeft „overbouwd” en een onvoltooid kasteel heeft verkocht, dan zou men een ander als den bouwheer moeten aanzien. Onmogelijk is het niet, dat de opzet te danken is geweest aan Herman van Bronckhorst, heer van het naburige, thans als een schilderachtige ruïne nog bestaande kasteel Batenburg.

Dat het kasteel van Wychen niet voltooid was toen het aan prins Maurits' zuster kwam, volgt wel hieruit, dat muurankers een lettervlechting vertoonden van twee E's, de voorletters van Emanuel en Emilia.

In den voorgevel van de kleine middenpartij bevinden zich boven den ingang een borstbeeld, dat Emanuel's portret zou weergeven, en in kleine nissen symbolische voorstellingen, welke doelen op standvastigheid en (huwelijks)trouw, symbolen, welke geheel begrijpelijk worden, nu wij de geschiedenis van

Het kasteel te Hernen naar een oude gravure uit het jaar 1722.

Emilia, de dochter van Willem den Zwijger, hebben leeren kennen.

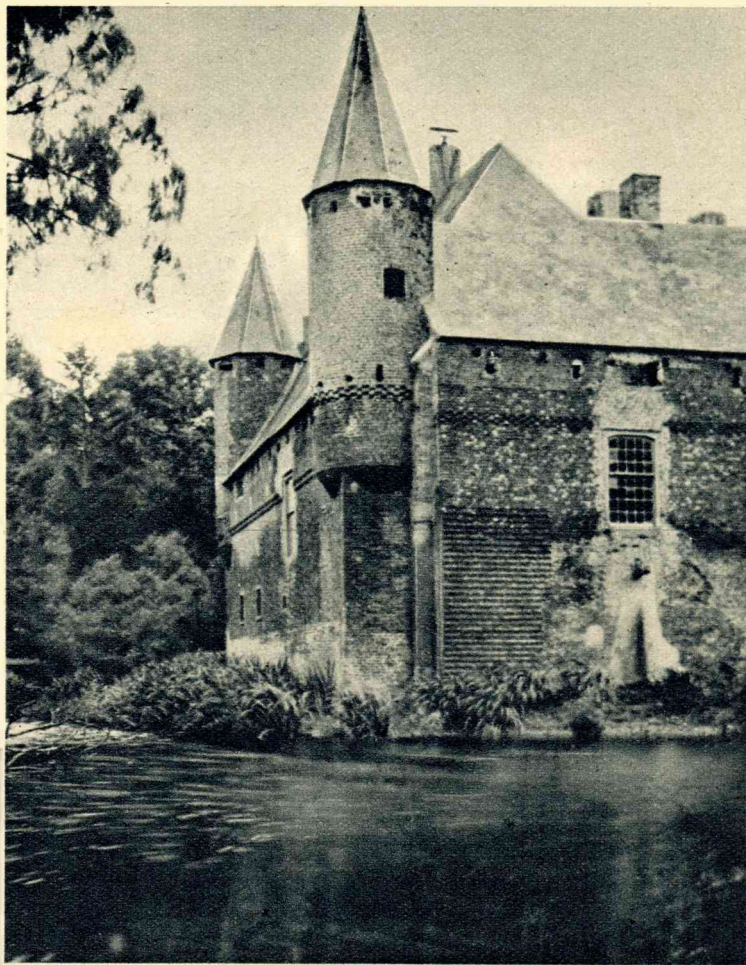
HET KASTEEL TE HERNEN

Even westelijk van Wychen bereikt men het voormalig anbt van Maas en Waal. Bij het oude kerkje van Leur zijn wij zoo ongeveer halverwege ons volgend reisdoel genaderd: het kasteel van Hernen. In een zeer landelijke omgeving met eenige verspreid liggende boerenhuizen is het aan weinigen bekende kasteel gelegen. Het ligt er als het ware te droomen over voorbijje tijden, toen het zich zoo sterk voelde met zijn machtigen hoektoren, gelijkend op dien, welken wij te 's-Heerenberg leerden kennen, toen zijn breede grachten rondom tot den voet zijner muren reikten, toen het huisvesting bood aan edele geslachten, die het zich tot plicht rekenden het vererfd bezit in goeden staat aan een volgende generatie over te geven. Thans echter ligt het onbewoond, de ophaalbrug is verdwenen en de gracht vóór den ingang dichtgeworpen; slechts aan twee zijden rijst het gebouw op uit grachten, breed en rijk aan water. Ook de machtige bergvrede is niet meer en de plaats, waar hij zich verhief, is thans duidelijk herkenbaar aan de open ruimte, welke aan twee zijden omsloten wordt door den topgevel van den voorvleugel en dien van den zijvleugel.

Maar... al is dit kasteel van een gedeelte van zijn schoonheid beroofd, al is eenig verval aan zijn verlatenheid toegetreden, 't geheel

is boeiend: warm zijn de kleuren van het oude metselwerk, het verweerde wit van de gekalkte muurdeelen; speelsch zijn de lijnen der verschillende topgevels; een blijvenden indruk maken niet alleen de verweerde leien daken, maar vooral de wijze, waarop de bouwmeester de hoeken van het gebouw dienstbaar heeft weten te maken aan eischen, hem door de verdedigingskunst gesteld: in den eenen hoek bouwde hij een uit de gracht oprijzenden ronden toren, in den anderen, op een gemetselde overkraging, 'n uitgebouwd rond hangtorentje, terwijl hij voor- en zijgevel versterkte met een soortgelijk torentje op veelhoekig

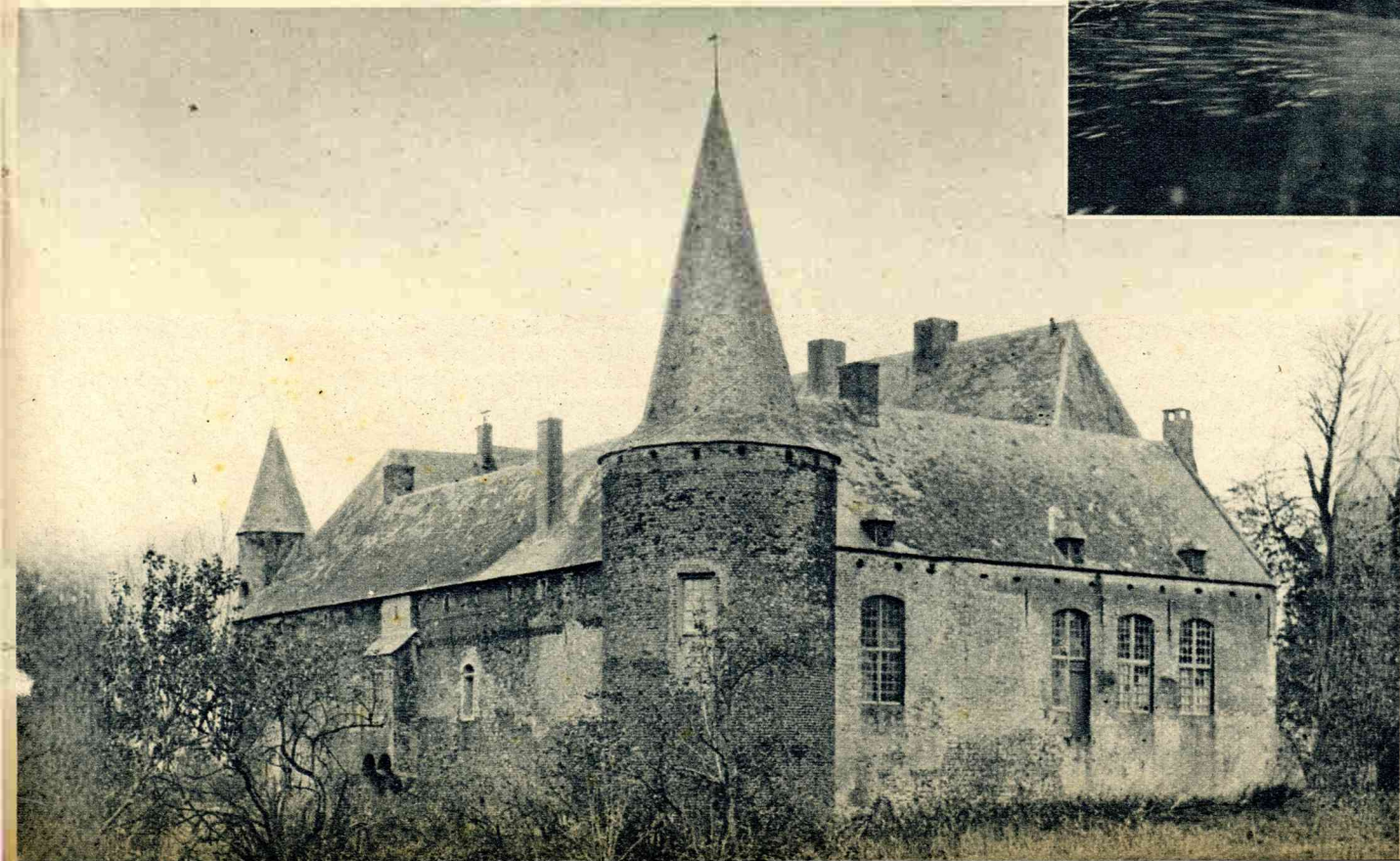
grondplan. Tusschen den ronden toren en de beide arkeltorentjes is de oude weergang onder het leien dak nog in wezen en aan de ten deele nog aanwezige schietgaten te herkennen. De aanwezigheid van zooveel — uit 'n oogpunt van middeleeuwsche verdedigingskunst zeldzame — gegevens maakt dit kasteel tot een belangrijk monument, waarbij nog komt de historische beteekenis als zetel van geslachten, die nauw aan de geschiedenis van het gewest verbonden zijn geweest. Uit een en ander volgt dan ook, dat een bouwwerk als dit niet langer aan verval

Achter- en zijgevel van het kasteel te Hernen, met de uitgebouwde hoektorens.

mocht worden prijsgegeven en het stemt tot voldoening, dat het aan een daad van prijzenswaardigen burgerzin van de bejaarde eigenaresse te danken zal zijn, dat men binnen afzienbaren tijd de restauratie ter hand kan nemen van een historisch en architectonisch zoo belangrijk bouwwerk, hetwelk ten gevolge van tijdsomstandigheden en belemmerende lasten door 'n particulier niet meer te bewonen is!

Schilderachtig van lijn en kleur staat te midden der landelijke omgeving het kasteel te Hernen, gemeente Bergharen.

DRIE EEUWEN GELEDEN STIERF DE VLAAMSCH E MEESTER PETER PAUWEL RUBENS

Den dertigsten van Meimaand 1640 stierf te Antwerpen, waar hij meer dan dertig jaren geleefd en gewerkt had, Peter Pauwel Rubens, de ongekroonde koning der Vlaamsche schilderkunst uit die eeuw en de eeuwen na hem, zoo rijk aan groote talenten op dit gebied. Men heeft dezen rasschilder van grootsche allure wel eens het „juichende hart” van het Vlaamsche volk genoemd. En inderdaad, om het weelderige van zijn voordracht, om het levendige van zijn voorstelling, om het levensvreugdige van zijn inborst, om den zwierigen rijkdom van zijn uitbeelding is deze vorst der Vlaamsche school dien naam ten volle waardig. De kunstschatten op zoo uiteenlopend gebied, door zijn

vaardige hand geschapen of slechts even aangeraakt, ze verkondigen den roem van dezen schilder-diplomaat uit een veelbewogen eeuw van Vlaanderen tot in verre windstreken.

Ridder Rubens, „Heer van Steen, geheimschrijver van den Geheimen Raad van Philips den Vierden, koning van Spanje en de beide Indiën,” werd de schrandere iurichter van een op grootschen voet opgebouwd atelierbedrijf, waaruit zeker meer dan drieduizend werken — en er waren doeken onder van reusachtige afmetingen — de wereld werden ingezonden.

Door zijn geboorte voorbestemd om te verkeer en onder de grooten der aarde, reeds jong als page in dienst bij de voorname prinses Ligne, de weduwe van graaf Laksing, later aan het hof te Mantua werkzaam, walgde hij nochtans zoo „van de hoven”, zooals hij eens zelf getuigde, dat hij het atelier te Antwerpen verkoos boven de salons te Brussel.

Een universeele geest was Rubens bovendien. Hij sprak en schreef vloeiend verschillende talen, zooals Duitsch, Fransch, Italiaansch en Spaansch, al prefereerde hij als echte Vlaming zijn eigen sprake. Als bouwheer mag men hem evenzeer roemen. Zelf schiep hij zijn lustpaleis op den Wapper, waar hij, omringd door de pronk en praal, welke een reusachtig vermogen hem mogelijk maakte, gaarne de élite der Europeesche staten ontving.

In een zijner ruime landschappen, op deze blad-

Rubens met zijn eerste echtgenoot Isabella Brant, waarmee hij in 1609 in het huwelijk trad. Zij overleed in 1626.

De oude vrouw met het kolenbekken.

Het herfstlandschap, waarop Rubens de omgeving schilderde van het door hem buiten Antwerpen gebouwde kasteel het Steen. De man op den voorgrond is met zijn hond op de patrijzenjacht.

zijden gereproduceerd, geeft Rubens ter linkerzijde een vergezicht op het kasteel Steen. In verband hiermede verwijzen we onze lezers naar de kleurenplaat in ditzelfde nummer, waarop de meester met zijn echtgenoot en gevolg en diens vriend en leerling Anton van Dijk staan afgebeeld. Het is een romantische voorstelling van den Belgischen dieren- en genre-schilder Ch. Ph. Tschaggeny, die hierin zou vastknoopen aan een legendarisch moment uit het leven van den grootmeester der Vlaamsche school. Men heeft namelijk wel beweerd, dat Anthonie van Dijk, de jeugdige leerling en vriend van Rubens, bij dezen in ongenade zou zijn gevallen, omdat hij te veel attenties bewees aan diens jonge echtgenoot Héléne Fourment. De schilderij zou dan het moment weergeven, waarop Rubens, (in de poort staande) tot zijn omgeving een opmerking hierover maakt. Noch het een, noch het ander is intusschen historisch bewezen, en we doen het beste de voorstelling dan ook slechts te aanvaarden voor hetgeen ze klaarblijkelijk bedoelt te zijn: het vertrek van Rubens en diens echtgenoot voor een morgenrit te paard, waarbij de jeugdige schilder Anton van Dijk aan de vrouw van zijn

In 1630 huwde Rubens met Helene Froment. Zij was de dochter van de zuster zijner eerste vrouw. Deze schilderij is in het bezit van het Mauritshuis in Den Haag.

als Tobias Verhaecht, Adam van Noort en Otto Vaenius bezocht, behoefde men hem klaarblijkelijk nog slechts weinig te leeren. En toen hij, drieëntwintig jaar oud, een kunstreis maakte naar Italië, dat toenmaals beschouwd werd als de hogeschool op schilderkunstig gebied, kon hij zich dan ook onmiddellijk meten met de beste Italiaansche meesters van dien tijd. Achtereenvolgens schilderde hij aan het hof te Mantua, na eerst Venetië bezocht te hebben, en te Rome, te Genua en in Spanje. Doch liever dan als hofschilder bij een vreemd hof te dienen, wilde de fiere, vrije kunstenaar zich wijden aan zijn liefste kunst in de vrije Sinjorenstad. Na 1608 — Rubens was toen dus eenendertig jaar — heeft hij zijn vaderstad, want dat was ze, al werd hij door omstandigheden ook in het Nassausche Siegen geboren, slechts voor korte zakenreizen of diplomatieke missies verlaten. Eerst daar kon hij zijn scheppingskracht volledig ontplooiën, en aan zijn Vlaamsch temperament den breedten wieslag geven, welke hem den roem der eeuwen zou doen verwerven.

De talrijke altaarstukken en de portrettenreeksen, kort na zijn definitieve vestiging te Antwerpen gemaakt, staan op één lijn, wat de kunstwaarde en den rijkdom van uitvoering, de schittering van kleur en de uitdruktingskracht betreft, met de werken der Italiaansche school uit die dagen. De Kruisafneming, het geweldige schilderij uit de Antwerpsche kathedraal, dat

leermeester eerbiedig en galant uitgeleide doet.

Zooals bij tal van groote genieën op verschillende gebieden van kunsten en wetenschappen het geval is, leerde hij zijn kunst al spelenderwijs beheerschen. Toen hij de Antwerpsche ateliers van leermeesters

De twee oudste zonen van Rubens in de weelderige kleedij van hun tijd.

men er nog dagelijks kan bewonderen, moet, naar men meent te weten, dateeren uit 't jaar 1611. Weldra wemelde het van opdrachten. Iedere kerk in het Vlaamsche land wenschte minstens één altaarstuk te bezitten van zijn hand, en de vorsten en prinselijke machthebbers, de burgerlijke en kerkelijke hoogwaardigheidsbekleeders boden groote sommen, wanneer de meester van Antwerpen, ridder Rubens, hen maar wilde „conterfeijten”.

En de meester schiep, met kwistige hand; zelf maakte hij de kleinere ontwerpen, waarnaar zijn leerlingen de vergrootingen schilderden, later door hem zoo noodig bijgewerkt en verbeterd.

Toen hij ouder werd en daardoor, zooals men ook bij andere meesters opmerkt, intenser schilder, verkreeg het landschap meer en meer zijn aandacht. Hij schiep 't weidsch en heroïsch, met dramatisch bewogen luchten, als een passende omgeving voor wilde gevechtsscènes of jachttafereelen, grootsch van visie, breed van uitwerking, indrukwekkend van forsheid en elementaire kracht. Rubens schilderde de wereld — die groot is — in het groot, van de weelde van het paradijs tot de aangrijpende gewelddadigheid van het laatste oordeel toe.

Het zijn vooral deze karaktertrekken van Rubens' uitgebreid en veelomvattend levenswerk, die steeds het volk zullen blijven boeien, en die de figuur van dezen koninklijken schilder tot in verre jaren met luister zullen omringen.

J. S.

Een der vele bijbelsche tafereelen, door Rubens in beeld gebracht: Christus op bezoek bij de zusters Martha en Maria.

DE MORGENRIT

(Naar het schilderij van C. P. Tschaggeny 1815 – 1894)

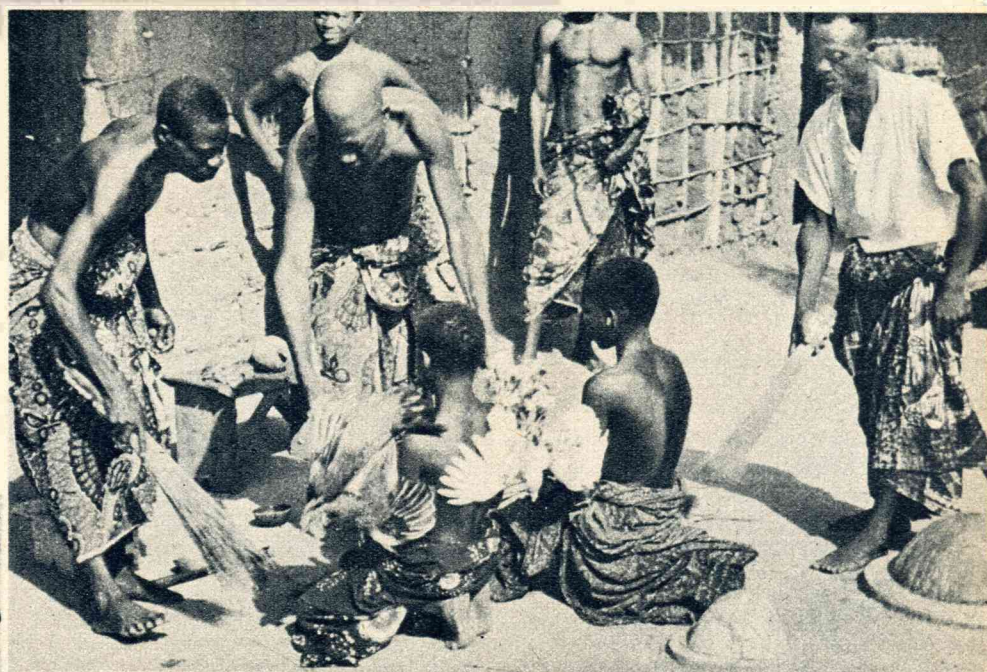

☆
De Ewe-stam, die in West-Afrika woont, houdt er een merkwaardige methode op na om ziekten uit het lichaam te bannen. De patiënten krijgen natuurlijk de noodige kruiden te slikken, maar behalve dat, behoort ook een aantal levende kippen tot de behandeling. De patiënt houdt de dieren in zijn armen en onder allerlei magische bezweringen jaagt de medicijnman alle groote en kleine euvelen, die den zieke het leven onaangenaam maken, over in 't lichaam van het gevogelte, dat daarna aan de een of andere stamgodheid wordt geofferd. Onze fotoserie brengt u eenige frappante momenten uit deze typische wijze van behandelen.

Het zieke kind houdt in de eene hand een paar kippen, in de andere een fleschje palmolie. Onder groote belangstelling van familieleden en leden van den stam begint de medicijnman zijn tooverkracht te ontplooiën.

KIPPEN ALS GENEESMIDDEL

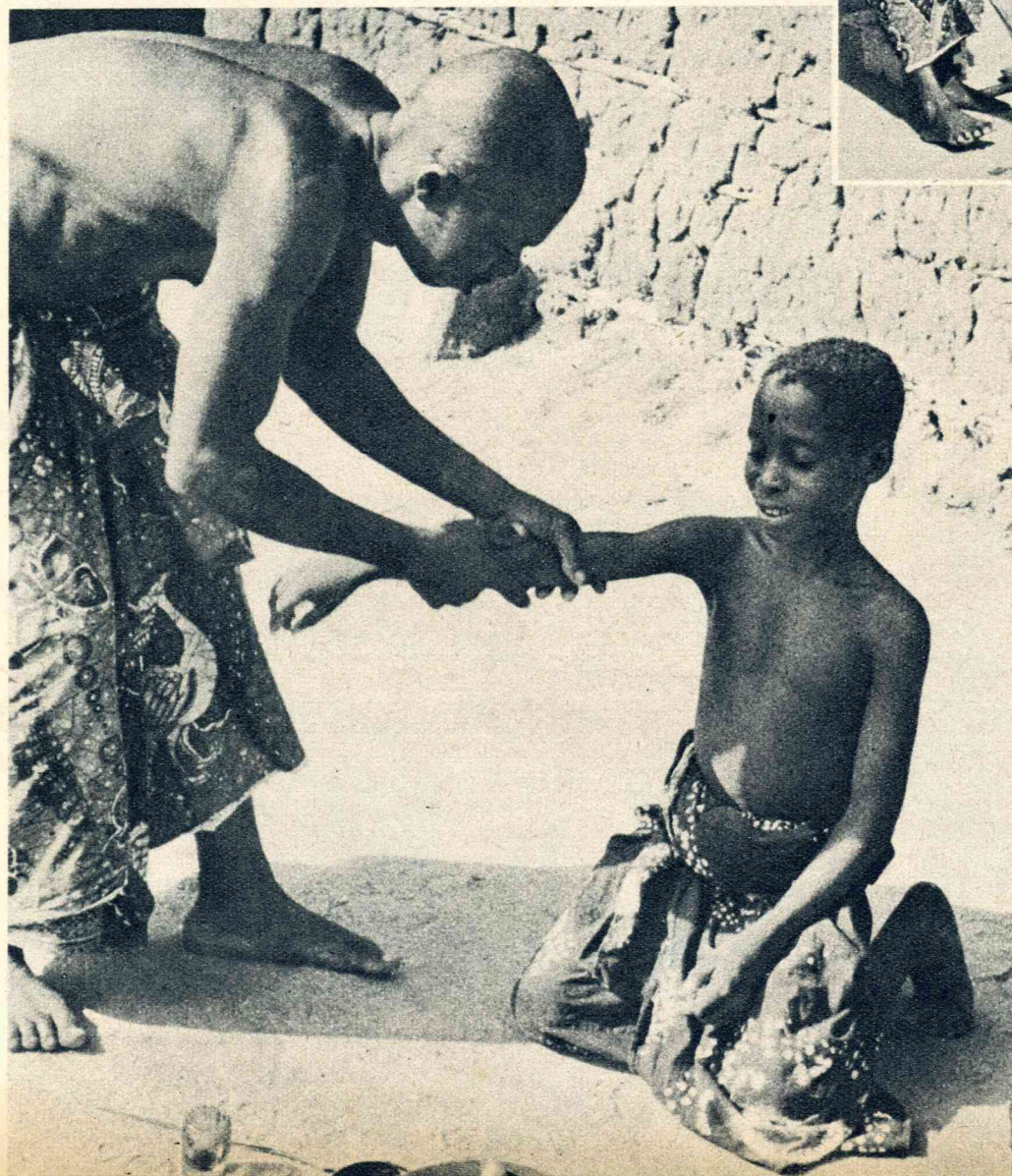

Er mag geen spoor van ziekte overblijven. De laatste restjes, die nog ergens in een verborgen hoekje van het lichaam zouden kunnen zitten, worden er met een soort bezempje uitgeveegd.

Wrijven en knippen behooren eveneens tot de radicale behandeling van den patiënt, die het volste vertrouwen schijnt te hebben in den uitslag.

Een typische houding van de handen van den medicijnman, die zijn patiënten onder controle houdt, totdat hij afdoende resultaten heeft bereikt.

Zeer hoog vliegende Engelsche toestellen hebben boven Zeist verschillende bommen laten vallen. Een huis in een der buitenwijken kreeg een voltreffer, waardoor de achterzijde volkomen werd vernield.

Engelsche vliegers bombardeerden ons land

Te Alphen aan den Rijn heeft een Engelsch vliegtuig een bom afgeworpen, waarbij een heerenhuis geheel vernield werd. De bewoners, bestaande uit vader, moeder en twee kinderen, kregen slechts lichte verwondingen.

Twee Engelsche bommen kwamen terecht op een hoekhuis aan de Wolphaartsbocht te Rotterdam, waarbij een echtpaar met twee volwassen dochters werd gedood en vier menschen werden gewond.

Drie personen vonden te Schiebroek den dood toen door Engelsche vliegers geworpen bommen het tuinhuisje vernielden, waarin zij 's nachts een toevlucht zochten.

De uitzonderlijke tijdsomstandigheden hebben in sterke mate het vervoer te water bevorderd. In de steden heerscht in de havens en grachten een sinds lang niet gekende drukte; overal gieren de lieren, zwaaien de landboomen door de lucht en manoeuvreren de volgeladen schepen en schuiten door het water.

HOOGCONJUNCTUUR VOOR DE BINNENSCHIEPVAART

Naast elkaar liggen de vrachtschepen in de grachten.

De aanlegsteigers liggen volgestapeld, wagens, auto's en bakfietsen kunnen er ternauwernood doordringen.

Aan de De Ruijterkade te Amsterdam nemen de voor vervoer gereed liggende goederen zooveel plaats in, dat de banken voor het publiek ook half in beslag genomen worden.

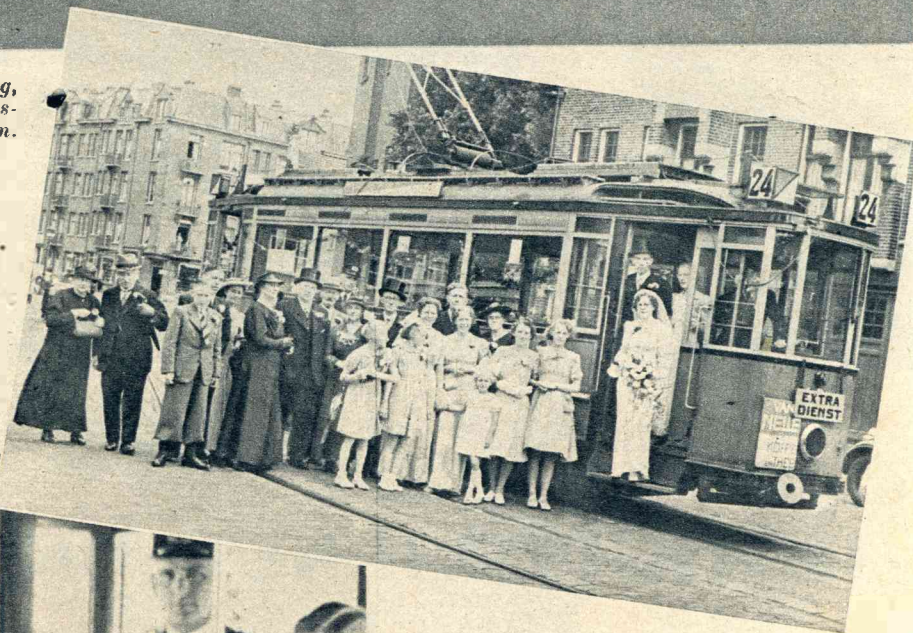

De tram is gebonden aan de rails, zoodat de wagen niet bij het bruidspaar komt, maar het bruidspaar naar de tram moet gaan.

De tram heeft geen apart bruidsrijttuig, alle gasten vinden plaats bij het bruidspaar in den feestelijk versierden wagen.

TROUWEN PER TRAM

De bruidstoet bij den modernen bruidscoupe.

Beste Rie,

't Was precies zooals je drie dagen voor ons trouwen schreef: vreeselijk jammer dat je er niet bij kon zijn. Je hebt echt heel wat gemist, kind! Nu ja, natuurlijk niet, omdat je niet hebt gezien hoe ik als bedeesde bruid de trouwzaal binnentapte — zoo verwaand ben ik niet — maar omdat we het op zoo'n leuke manier gedaan hebben. Er is tegenwoordig geen auto te krijgen, dat zullen zelfs jullie op je gezellige maar o zoo kleine en afgelegen dorpje wel weten, en een fietsend bruidspaar is een heel aardig gezicht, maar ik voelde er zelf weinig voor; ik ging in het wit, zooals je weet, en ik zou niet weten, wat ik op de fiets met een sluier moet aanvangen — misschien eventjes op den bagagedrager binden? — en wie weet zou een verkeersagent niet een grapje uithalen en het stopbord omdraaien, als ik over de streep was en Jan juist ervóór. Dan konden we elkaar uit de verte toewuiven! Ik hóór al wat het publiek zou zeggen, want Amsterdammers houden wel van zoo'n gebetje en hebben dan dadelijk een massa toepasselijke geintjes bij de hand — heel leuk, behalve als 't over je zelf gaat. Wandelen was natuurlijk uitgesloten, want je weet, dat het ruim drie kwartier is van ons naar het stadhuis, en aangezien we hier nooit weten, wat het weer het volgende uur doen zal, vonden we dat een beetje riskant; verbeeld je,

De huwelijks-tram.

Op den Dam
wordt uitgestapt,

vanwaar de korte wandeling naar het stadhuis
op den Oude Zijds Voorburgwal wordt ondernomen.

Het jonge echtpaar keert van het stad-
huis naar zijn eigen extra-tram terug.

dat je onderweg zoo'n gezellige zomersche stortbui krijgt — we zouden als een stelletje platgeregende poedels in de trouwzaal komen, met een standje van den bode vanwege lekkende parapluies en zoo!

Maar Jan heeft een prachtige oplossing gevonden. De tram! Je kunt in Amsterdam op je trouwdag een tram huren, heelemaal alleen voor je zelf. 't Gaat wat fijn, en 't is weer eens wat anders. Je moet wel zorgen, dat je precies op tijd bent, want de bruidstram kan natuurlijk geen half uur wachten en de rest van het tramverkeer in de war sturen. Dus precies andersom dan vroeger; toen moest je afwachten of de taxi's op tijd waren, en nu moet je zorgen, dat je op de minuut af bij de tramhalte bent.

Een vriend van Jan ging van te voren eens kijken naar ons wagentje in de remise — we wonen er dichtbij — en hij vertelde ons later, dat 't een plezier om te zien was, zooals de tram werd opgepoetst. Ze waren met wrijfdoeken in de weer, of een pasgetrouwd vrouwtje voor 't eerst stof afdam in haar

eigen huisje; er werd gepoetst en gewreven, dat er niet zóó'n klein vlekje op het nikkel en de ruiten bleef, en een chef inspecteerde den wagen voor en na.

't Ging ook heelemaal niet ambtenarig-stijf; de wagen was versierd met slingers van levende bloemen, de trammenschen keken of 't hun eigen trouwdag was; de chef wachtte bij het achterbalkon als een ceremoniemeester en de conducteur stond klaar bij de schakelkast, in een keurige uniform, een mooie plooi in zijn pantalon; ik vond het wel een knappen jongen, maar dat heb ik niet tegen Jan gezegd.

En 'n belangstelling! De bureu uit het raam of op straat en bij iedere halte. Alle menschen kijken. zoo gauw zij de bloemenslingers zagen; af en toe kwamen we een bruidspaar tegen in de binnenstad, dat wandelend het huwelijk inging, en dan was het een gewuif, of we oude kennissen en de beste vrienden waren. Op het Rokin bij den Dam stapten we uit; de verkeersagent was een lieverd en zette zijn bord netjes op „Stop”, zoodat we rustig konden uitstappen en een mooien stoet konden vormen, en toen in optocht door de Damstraat naar het stadhuis.

Na het trouwen stond de tram klaar op een zijspoor bij de Warmoesstraat; weer een massa volk natuurlijk, de chef en de conducteur feliciteerden ons, er werden foto's genomen, de zon kwam door — enfin, kind, het was echt feestelijk, en ik vond het veel en veel leuker dan met taxi's of rijtuigen.

Rio-Rita, laat eens wat van je hooren en kom zoo gauw je kunt mijn huisje bewonderen. En als je trouwt — laat het dan in Amsterdam gebeuren en doe het per tram. Alle goeds en heel veel groeten van je

Leni.

Va de plichtigheid behooren de trammenschen tot de eersten, die het jonge paar gelukwenschen.

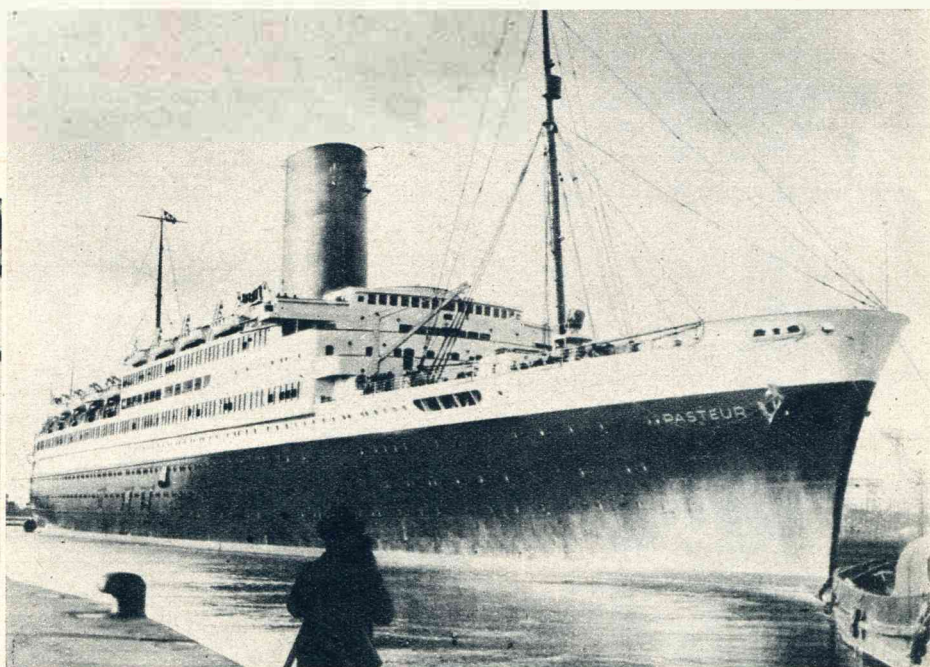
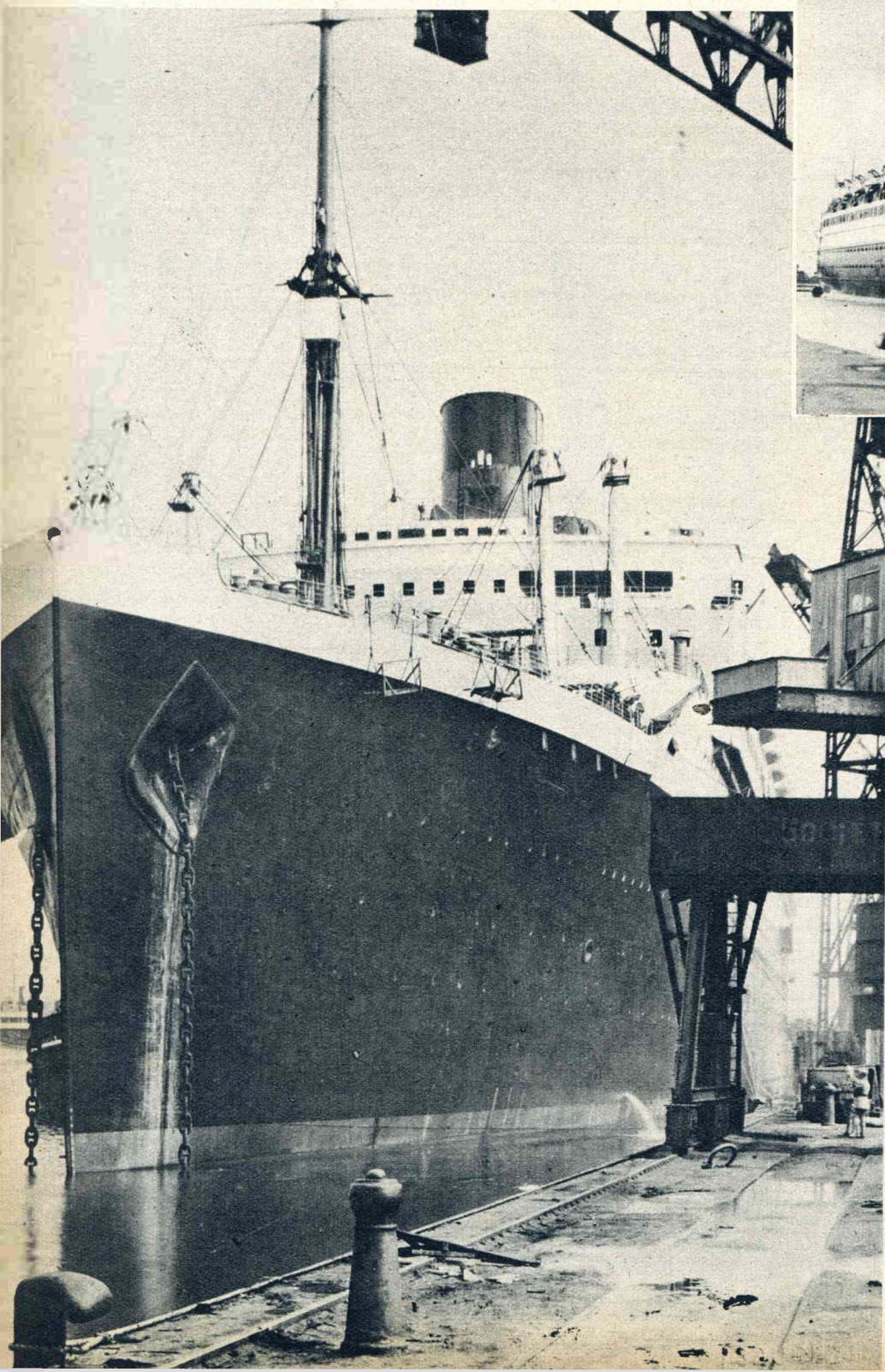

Duitsche officieren in de onderaardsche gangen van de Maginotlinie, die door de Franschen werd overgegeven.

Mussolini op bezoek bij oorlogsgewonden, die in het militair hospitaal te San Remo worden verpleegd. Rechts van den Duce ziet men maarschalk Badoglio.

BUITENLANDSCH ALLERLEI

De bemanning van het Fransche stoomschip Pasteur zou, volgens berichten uit Amerika, getracht hebben het schip, dat zich in de haven van Bedford bij Halifax (Nieuw-Schotland) bevond, tot zinken te brengen. Dit voornemen werd evenwel verijdeld door de tussenkomst van gewapende Engelschen, die vervolgens de lading aan wal brachten.

De republikeinsche partij in Amerika heeft Wendell L. Willkie aangewezen als haar kandidaat bij de verkiezingen voor het presidentschap der Vereenigde Staten, die dit najaar gehouden zullen worden.

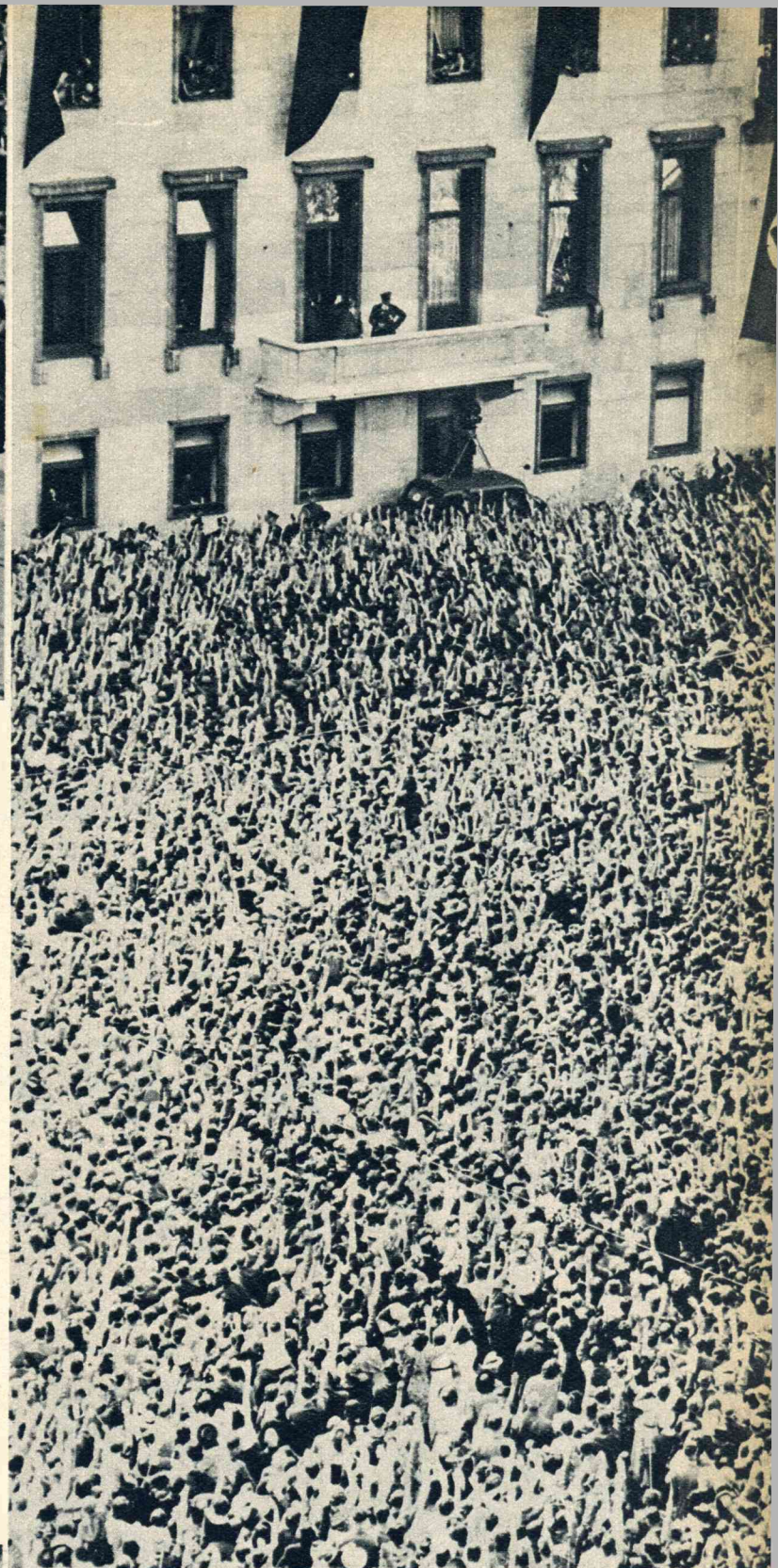
Een der grootste schepen van de Fransche koopvaardijvloot, de Ile-de-France, werd in de haven van Singapore door de Engelschen in beslag genomen.

De triomphale intocht van den Führer en rijkskanselier Adolf Hitler in Berlijn. V.l.n.r.: generaal von Brauchitsch; groot-admiraal dr. Raeder; generaal Keitel; de Führer en generaal-veldmaarschalk Göring.

Graaf Ciano, de Italiaansche minister van buitenlandsche zaken, bracht op uitnodiging van de Deutsche rijksregering een bezoek aan Berlijn. Naast hem de Deutsche minister van buitenlandsche zaken, Joachim von Ribbentrop.

Op het balkon van de Rijkskanselarij neemt Adolf Hitler in gezelschap van veldmaarschalk Hermann Göring de stormachtige begroeting van de Berlijnsche bevolking in ontvangst.

Bij den snellen opmarsch in Frankrijk vielen den Duitschers groote hoeveelheden munitie in handen. De voorraad munitie van een fabriek te La Ferté.

Het station Pugliano van den electrischen spoorweg, die tot aan het uitgangspunt voert van de kabelbaan, aan den voet van den eruptie-kegel van den Vesuvius.

Per auto over den langen slinger-weg naar de lavavelden van den Vesuvius.

WAAR DE AARDE VUUR SPUWT

Als kanonskogels vliegen de gloeiende steenbrokken omhoog, te midden van een wolk van asch en rook. Deze foto werd genomen op een afstand van dertig tot veertig meter.

De namen Napels en Vesuvius zijn als twee onafscheidelijke physische begrippen aan elkaar verbonden. Er is wel geen toezicht, in de zonnige stad aan de blauwe golf vertoevend, niet verlokken tot een uitstapje naar de lavavelden en den rookenden krater van den vuurspuwendenden berg.

De accommodatie van het bergspoortje, dat u van het dalstadje Pugliano naar de kabelbaan aan den voet van den eruptiekegel brengt, is een en ander vrij gemakkelijk. Angst voor het experiment is, bij zoo grootsche name aan dit uitstapje en de veiligheidsmaatregelen, welke er voor den toerist worden genomen, zoogoed als uitgesloten. Men heeft, ondanks de vrees voor de plaats vindende erupties, moeite om zich te verbeelden, dat deze berg niet alleen een der machtigste uitlaatkleppen van de aarde is, en dat — vergeleken met het ouderdom van moeder aarde — het nog niet zoo lang geleden is, dat de steden Pompei en Herculaneum door zijn vuur werden weggevaagd, tot het jaar 79 tot op heden niet minder dan zeventig zware erupties plaats hebben gehad, waarvan die van 1872, 1895 en 1906 de geweldigste waren.

Sedert enkele jaren evenwel heeft men er een kijkspel van gemaakt, een attractie voor toeristen, zooals men een bezoek aanbeveelt aan een botanische tuin, een museum of een schilderijen-galerij. Tegenwoordig brengt men de auto den toerist tot hoog op de flanken van den berg over een langer

In bewondering voor het aangrijpende natuurschijnsel.

Per auto over den langen slinger-weg naar de lavavelden van den Vesuvius.

Een wandeling over de gestolde lavu-brij behoort niet tot de gemakkelijkste momenten van de excursie.

Het doel is bereikt. De zwarte lava-massa is nog slechts enkele weken oud. Hier begint de kraterrand.

Napels en Vesuvius zijn als twee onafscheidelijke geografiepunten aan elkaar verbonden. Er is wel geen toerist, die de zonnige stad aan de blauwe golf vertoevend, niet laat een uitstapje naar de lavavelden en den rookenden krater van den berg.

Vanaf het bergspoor, dat u van het dalstationnetje naar de kabelbaan aan den voet van den eruptiekegel brengt, maakt de wandeling gemakkelijk. Angst voor het experiment is, bij zoo groote deelname en de veiligheidsmaatregelen, welke er voor den reiziger zijn genomen, zo goed als uitgesloten. Men heeft, ondanks de voortdurende erupties, moeite om zich te verbeelden, dat deze berg nog steeds te uitlaatkleppen van de aarde is, en dat — vergeleken bij den oeder aarde — het nog niet zoo lang geleden is dat de stad Herculaneum door zijn vuur werden weggevaagd, terwijl na op heden niet minder dan zeventig zware erupties plaats vonden van 1872, 1895 en 1906 de geweldigste waren.

In de laatste jaren evenwel heeft men er een kijkspel van gemaakt, dat toeristen, zooals men een bezoek aanbeveelt aan een dierenpark of een schilderijen-galerij. Tegenwoordig brengt zelfs de toerist tot hoog op de flanken van den berg over een langen slinger-

pad het aangrijpende natuurverschijnsel.

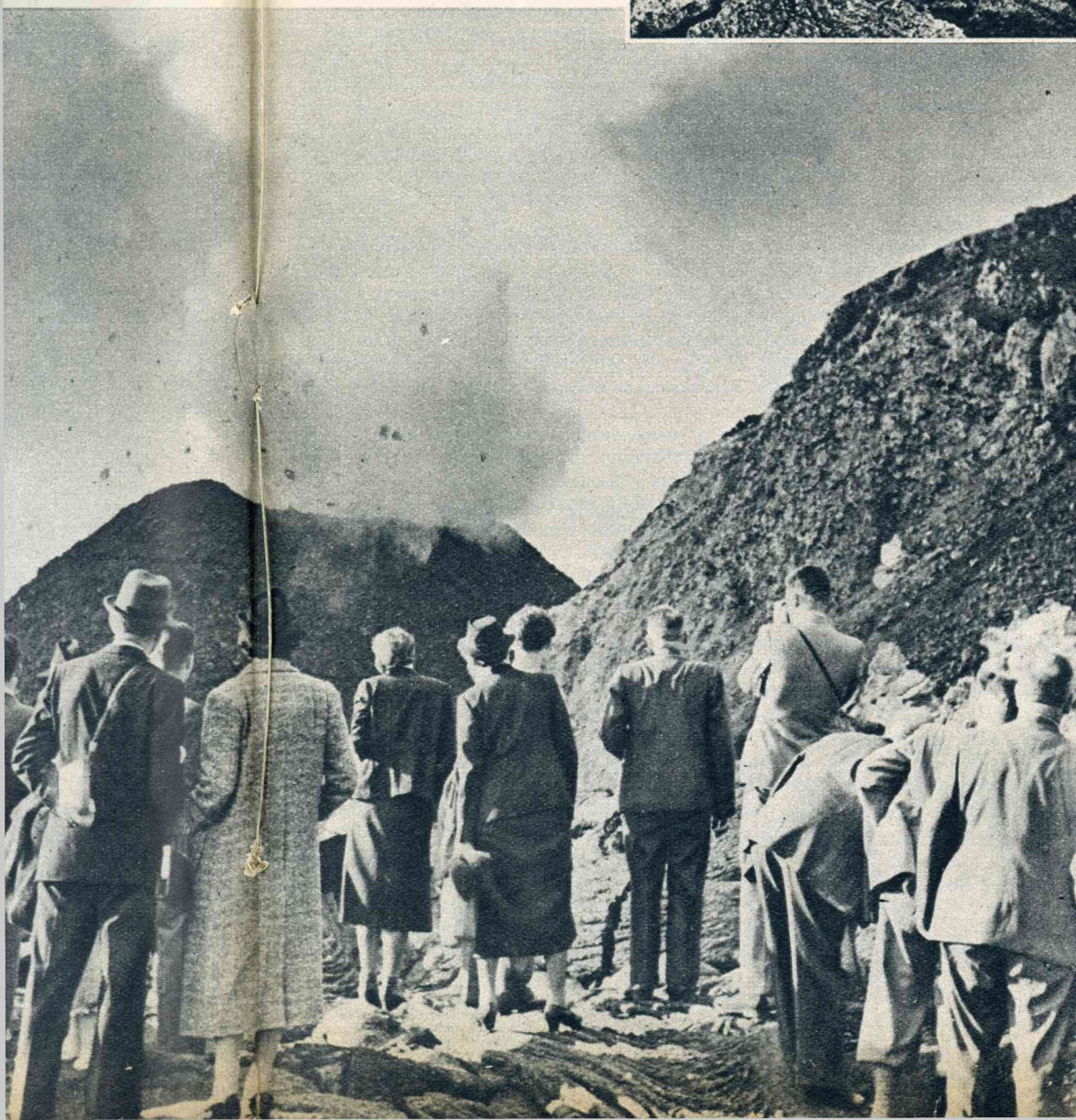

weg door het kale, in wijden omtrek van ieder spoor van vegetatie ontdane landschap. Gidsen leiden de bezoekers rond en maken hen opmerkzaam op alle bijzonderheden, de lava-velden, de nog niet gestolde modderlagen onder het gebarsten oppervlak, de temperatuur in de gebarsten aardkorst, de uitbarstingen, den vulkanischen neerslag, de fantastische kleur der neergeslagen kristallen, en zoo verder.

En met ontzag en bewondering slaat men de dreigende werkzaamheid gade van dezen nimmer rustenden reus. Meer dan ooit overtuigd van de nietigheid van den mensch tegenover deze grenzenloze, door geen macht ter wereld ooit te bedwingen natuurkrachten, verlaat men ten slotte de lavavelden rond den rookenden krater. Een kiekje of een souvenir uit lava vervaardigd zullen thuis de herinnering levendig houden aan enkele interessante uren, waarvan ook de foto's op deze bladzijden het verloop en de emoties in beeld brengen.

De gids wijst op de hogere temperatuur, welke tusschen de spleten nog is te bespeuren.

Nog een laatste blik . . . Zij hebben gewandeld op een vulkaan en het wonder der gloeiende aarde aanschouwd.

DE TERUGKOMST VAN OOM JURRIAAN

DOOR

J. GERHARD TOONDER

*

Hello," zei de neger eindelijk met een koperen bas.

„O guttegut!" hijgde Henriëtta, en zij leunde tegen den drinkbak voor dieren om niet te vallen.

„Is here sumbuddy speakin' Engliz?" informeerde hij.

„Jes," knikte oom Karel benepen, ergens midden in den oloop.

„Me's lookin' for a female with the name of Henriëtta."

Henriëtta kwam bij uit de onmacht, waar zij in weggezonden was; de vossen sprongen wild overeind en ze gilde ontzet: „Hij moet mij hebben! Een zwarte!"

„Is it you?" informeerde de neger, haar goedmoedig toeknikkend over alle verbaasde hoofden heen.

Toen zijn blikken de hare ontmoetten, ving Henriëtta aan te verstijven, maar de neger knikte nog eens en wendde zich dan naar binnen, naar iets of iemand, die achter hem stond. En even later stapte hij uit, om in de deuropening daarvoor plaats te maken. „There she iz," wees hij: „the fat woman over there."

Op zijn plaats boven aan het trapje verscheen nu een klein, grijs heertje met een onbewogen gezicht. Je zou bijna zeggen, dat hij niet leefde, zoo merkwaardig onbewogen was dat gezicht. Het voorhoofd en de fijne rimpeltjes en de trekken en de mond waren volkomen stil, alsof zij verstarde waren, gestorven; zelfs de grijze oogen, die langzaam over al die menschen gingen en naar de gezichten keken, waren zonder uitdrukking, steenhard en ijskoud. Hij bleef daar staan en zei niets en bewoog zich niet, en als een afschuwelijk schrikbeeld begon nu het vermoeden bij mij post te vatten, dat dit oom Jurriaan moest zijn.

Dat duurde zoo een paar seconden. Hier en daar begon al iemand te fluisteren, maar dat zachte gemoepel werd gemakkelijk overstemd toen de neger zijn neus snoot. En na dit getrompetter, dat als een glorieus fanfare onder de stationskap bazuinde, sprak de kleine man, kort en scherp:

„Ik ben Jurriaan Kandel."

Er kwam geen gejuich. Het leek wel, of dat grijze heertje ons bang had gemaakt, of er iets ijsigs van hem uitging, dat onze feestvreugde genadeloos bekoelde. Maar één van tante Amelia's kinderen, de kleine Hans als ik mij niet vergis, zag niet in, waarom hij niet roepen zou wat men hem gezegd had te roepen, en hij riep: „Lang leve oom Jurriaan!"

„Leve oom Jurriaan!" schreeuwde Dries, hiertoe waarschijnlijk aangezet door zijn moeder — hij kreeg een bloedrood hoofd en verborg zich achter de hoge hoeden van de Algemeene Vereeniging voor Kleuterzorg, maar zijn gil had het ijs gebroken. En zooals men den stormwind door het woud langzaam naderbij hoort komen, zoo kwam nu ook het lang onderdrukte gejuich op: eerst de voorzitters van de Vereenigingen, die niets te verliezen hadden, en daarna hun penningmeesters, die alles te winnen hadden, en daarna de Ako-jongens, die wel van wat vertier hielden, en toen Tootoo, omdat iemand hem op zijn staart trapte, ten slotte iedereen, aangestoken door het lawaai en de algemeene zucht om nu eindelijk te kunnen schreeuwen. Toen kwam het er ook niet meer op aan, hóe oom Jurriaan was — nu telde alleen nog, dát hij er was; en wat dat betreft, kende onze vreugde al bij voorbaat geen grenzen. Wij, als familieleden, worstelden ons naar voren. De Ako-jongens worstelden zich naar voren om op de foto te komen. De journalisten worstelden zich naar voren om iets op te kunnen schrijven. De loopjongens met de bloemen worstelden zich naar voren om hun taak naar behooren te verrichten. De voorzitters worstelden zich naar voren om een toespraak te houden, de penningmeesters om niet vergeefs gekomen te zijn, de nieuwsgierigen om te zien wat er gebeurde, de conducteurs om te zeggen dat de trein weg-gerangeerd moest worden; kortom, iedereen worstelde zich naar voren, behalve de pasterop-man, die den moed had opgegeven en op zijn wagen was gaan zitten om zich het zweet af te wischen. Tante Amelia dreef haar zeven kinderen als een wig voor zich uit, nicht Betsy sleurde Dries door

KORTE INHOUD. Pieter Kandel, een jonge en natuurlijk straatarme kunstschilder, ontdekt in een oud uitdragerswinkeltje te Amsterdam een prachtig en volgens hem zeer waardevol schilderij. Bij z'n 50-jarige nicht Henriëtta Bosma tracht hij het benodigde bedrag voor den aankoop hiervan ad f 40.— te verkrijgen, doch ze weigert hem het geld te leenen. Een kleine ruzie ontstaat en Pieter begaat de onvoorzichtigheid te beweren, dat haar rijke oom in Amerika, Jurriaan Kandel — wien ze vijftien jaar geleden talloze brieven geschreven had, waarop ze slechts één keer een antwoord ontving met het verzoek hem nimmer meer te schrijven — in het geheel niet bestaat. Pieter verlaat z'n nicht moedeloos en beshuit z'n weinige bezittingen bij „Oome Jan" te beleenen en het kunstwerk te koop. Terwijl hij dienmiddag middag kwestie heeft met z'n huisbaas om de achterstallige huur, krijgt hij bezoek van z'n nicht Henriëtta, die hem vertelt, dat ze juist een schrijven van oom Jurriaan ontvangen heeft, waaruit blijkt dat hij Vrijdagmiddag op het Centraal Station te Amsterdam arriveert. In een cafeteria ontmoet Pieter z'n neef Dries Putter, een verlegen en schuchteren jongeman, dien hij in zeven jaren niet gezien heeft. Pieter neemt hem mee naar z'n atelier en ziet kans hem voor 'n bedrag van dertig gulden in 't bewuste schilderij te interesseeren. Hij stelt hem voor aan Sonia Velmy, een pianiste, die 'n verdieping lager woont. Nicht Henriëtta gaat intusschen een grootsoch feest voorbereiden ter eere van oom Jurriaan. Pieter Kandel heeft zijn neef meegetroond naar het uitdragerswinkeltje, doch door diens tactisch optreden wil de man het schilderij nu voor vijftienzeventig gulden verkoopen. Op den dag van oom Jurriaan's aankomst is nicht Henriëtta met de heele familie ter verwelkoming van den rijken oom op 't station aanwezig.

*

worstelende menschenproppen; niemand liet zich onbetuigd en het recht van den sterkste regeerde, maar nicht Henriëtta nam wat haar toekwam en wist oom Jurriaan als eerste te bereiken. Ze moest er den neger voor opzij duwen, ze moest er Tootoo aan zijn touwen en linten voor meesleuren, zoodat hij spartelend en jammerend naast de treeplank kwam te bengelen, maar ze dééd het. Voor mijn oogen zag ik haar eerst als 'n laaiende vlam door de volte schieten, ondergaan in de duisternis van dringende lijven, en dan plotseling langs de treeplanken weer omhoog gloeien om zich meester te maken van dat kleine, grijze mannetje, dat háár uitvinding, háár ontdekking, háár eigendom was. Ze drukte hem met heesche kreten en dikke graai-armen tegen zich aan, en begon het dan uit te snikken met dikke, weldadige tranen. Het was op dat moment, dat de Amstel-courant zijn fototoestel gereed had en met een schel blitz-licht dit aangrijpend tooneel vereeuwigde. De hevigheid van dit gebeuren en de schelheid van het foto-licht deden het gejuich verstommen.

„Solomon," zei het worstelende hoofd tusschen de vossen.

„Yesser," sprak de neger.

„Verwijder haar."

Solomon, de zwarte neger, drukte zijn dophoed wat dieper in de oogen en voltrok zonder erbarmen het vonnis.

„Help!" gilde Henriëtta, toen zijn zwarte handen haar armen grepen en, om te beginnen, oom Jurriaan bevrijdden. „Help!" gilde zij nog eens, nog doordringender nu, toen hij, met verwonderlijke behendigheid en nog verwonderlijker kracht, zijn armen sloeg om de plaats waar anderen een middel hebben en haar optilde. In den volgenden gil, dien zij nog wist te uiten toen hij, met haar in zijn armen, de treeplank afwankelde, was geen bekend woord meer te herkennen. De appel wiegde angstwekkend heen en weer, de linten met de viooltjes rukten wild om haar hoofd, de vossen sloegen dreigend met hun staarten en Tootoo, die dit alles in zweefvlucht mee moest maken, schreeuwde jammerlijk. Maar Solomon volvoerde zijn opdracht kiesch, snel en accuraat, en hij achtte zich eerst van zijn plicht ontslagen, toen hij haar, in geheel versuften toestand, aan de borst van den stationschef had neergevlijd.

„Goed, Solomon," zei het grijze mannetje. „We gaan."

„Yesser."

„Jurriaan!" riep Henriëtta, van de geprangde

borst van den chef. „Jurriaan!" en het klonk als de kreet van een dier in doodsnood.

„Wel?"

„Ik ben het, Henriëtta!"

„Dat begrijp ik," knikte hij.

„Waarom zeg je niets?"

„Wat moet ik zeggen? Je maakt me verlegen," zei hij kort.

Maar nu stond Betsy voor hem; Betsy Putter, en niemand meer of minder dan zij. Ze had haar kin, met de daaraan bevestigde onderkin, uitdagend vooruitgestoken, als om te beduiden dat zij voor niets en niemand en ook voor een sterken neger niet opzij ging, en zij begon met een heldere, hoewel ietwat schelle stem:

„Jurriaan Kandel! Wij zijn hier samengekomen om-eh-ahem — om je samen te begroeten op het moment, dat je-eh-ahem... dat je..."

Zij bleef steken; ik weet niet, waar het van kwam, maar zij bleef steken. Misschien viel het haar tegen om met eenige honderden fluisterende, snuitende en verbaasde menschen om zich heen een toespraak te houden; misschien leidde het gefronnik en gefrunnik van den stationschef, die Henriëtta kwijt wilde, haar af — maar het kon ook zijn, dat die koude, borende oogen tegenover haar den draad van haar betoog in de war brachten.

„Om je samen te begroeten," herhaalde zij, nog helderder, „op het moment dat je-eh... met je voeten..."

„Staat te trappelen van ongeduld," hielp oom Jurriaan.

„Met je voeten op den vaderlandschen bodem!" schreeuwde Betsy. „Dat je op den vaderlandschen bodem treedt zijn wij samengekomen om je te begroeten! Wij hebben vele onvergetelijke herinneringen, die... wij hebben vele herinneringen die onvergetelijk zijn aan... aan..."

„Toch zeker niet aan mij?" vroeg het mannetje.

„Ik grijp deze gelegenheid aan," verkondigde Betsy, haast krijschend, „ik grijp hem aan als lid van de familie Kandel, ik grijp deze gelegenheid aan — om op dit aangrijpende moment... ik grijp om te zeggen..."

„Solomon!"

„Yesser!"

„Zorg, dat ze mij niet aangrijpt."

„Hoe diep ontroerd ik ben, Jurriaan Kandel," barstte zij nu, plotseling, doodsbleeke en met gesloten oogen, los, „hoe diep ontroerd ik ben, je nu gezond en levend wéér te zien..."

„Ik herinner me niet, dat we elkaar eerder ontmoet hebben."

„En ik voel uit naam van alle aanwezigen te spreken, wanneer ik je hartelijk welkom heet in het vaderland en je hierbij deze bloemen aanbied, en dan verzoek ik iedereen in te stemmen en een driewerf hoera voor Jurriaan Kandel aan te heffen en ik heb gezegd."

Er kwam geen hoera, want, zonderling genoeg, was er niet de juiste stemming meer voor; in plaats daarvan informeerde oom Jurriaan:

„Dank je. Aardig. Waar zijn die bloemen nu?"

De bloemen waren er niet. De boodschappenjongen was zeker ergens tijdens de uitoefening van zijn plicht onder den voet geloopt, of misschien was hij, voor de overmacht bezweken, onverrichter zake weer naar huis gegaan — hij liet zich in ieder geval niet zien. Wel kwamen er nu twee of drie collega's van hem te voorschijn; zij droegen manden of papieren aan, waarin zich eens de bloemenhulde had bevonden, maar waarin zich nu, na oom Jurriaan's aankomst en de daarbij voorgekomen worsteling, nog slechts een onsmakelijke pap van gebroken stengels en gekneusde bladeren bevond.

„Heel aardig," zei oom Jurriaan. „Wie is de Hansje-Ansje-Jansje-Koosje-Toosje-Roosje-Piet, die me vergeet-me-nietjes en zonnebloemen stuurt?"

Hansje, Annie, Jan, Koos, Toosje, Roza en Piet kwamen te voorschijn, voorafgegaan door hun gelukkige ouders, tante Amelia en oom Karel.

„Toe, Hansje," fluisterde tante Amelia.

Hansje, de kleinste, kwam in een groen Tyroler pak en met een vuurrooden blos naar voren. Hij was mischien vier jaar. Hij begreep er niets van. Hij was liever thuis blijven spelen. Maar Hansje was een gehoorzaam kind, en hij zei met een hoog, ij stemmetje: „Lieve oome Jurriaan. Nu wij hier zoo voor u staan. Zeggen wij met onze bloemenmand.”

Hansje zweeg en werd nog rooder. „Snoezig,” siste de secretaresse van de Algemeene Vereeniging voor Vrouwenzorg.

„Snoezig,” snikte Henriëtta, die door den chef weer zooveel mogelijk op eigen beenen was gezet.

„Welkom,” souffleurde tante Amelia.

„Zeggen wij met onze bloemenmand. Welkom in ons Nederland,” roffelde Hansje, strak naar den grond kijkend. „Zonnebloemen mogen kwijnen. Maar de zon zal blijven schijnen. Immer op uw lever-pad...”

„O, wat snoezig,” hilde de hospita van neef Johan, die naast mij stond, maar Hansje was weer in de war.

„Je kent het nog niet goed,” zei oom Jurriaan.

„Wij alle zeven!” riep tante Amelia haastig.

„Immer op uw lever-pad. Wij alle zeven wenschen dat. Lieve oom vergeet mij niet. Is de wensch van Hansje, Ansje, Jansje, Koosje, Toosje, Roosje en van Piet.”

„Schattig,” zei nu zelfs Betsy Putter aangedaan en Hansje's succes was onverdeeld. Ik zag vrouwen weenen en mannen hun tranen wegslikken, alleen oom Jurriaan keek nog precies eender, even koud en onbewogen. Zelfs toen we gingen applaudiseeren en hoera roepen voor Hansje en oom Jurriaan bewoog er geen trek van zijn gezicht. „Goed, goed,” zei hij eindelijk, toen er in zooverre stilte was dat hij weer iets zeggen kon. „Wie heeft de volgende beurt?”

Dat was, volgens het programma, dat Betsy, Henriëtta en tante Amelia hadden opgesteld, eigenlijk neef Johan, want neef Johan was zoo'n prettig-zakelijk mensch, die zeker vat op oom Jurriaan's Amerikaansch gemoed zou hebben; maar neef Johan's gebrek was, dat zijn zelfbewustzijn hem een zekere traagheid verleende. Voordat hij zijn jas rechtgetrokken, zijn manchetten uit zijn jasmouwen gehaald, en zijn keel door schrapen in conditie had gebracht, begon er al ergens anders een stem te galmen. Dat was de stem van den voorzitter van de Algemeene Vereeniging voor Ziektenzorg, die ons er onverwacht op wees, dat het een voorrecht voor ons was om niet bedlegerig te zijn en dat oom Jurriaan zooveel voor zieken deed; en voordat hij daar half mee klaar was, zei de voorzitter van de Algemeene Vereeniging voor Kleuterzorg al, dat we van geluk mochten spreken dat we geen kleuters waren en dat oom Jurriaan veel voor kleuters deed, en toen viel er weer een ander in de rede om op te merken, dat we blij mochten zijn, dat we geen trekhonden waren, en dat oom Jurriaan veel voor trekhonden deed, en juist toen een forsche dame zich gereed maakte om ons te verzekeren, dat wij het op prijs moesten stellen, dat wij geen vrouwen waren, verscheen de

stationschef weer ten tooneele met een politieagent, dien hij van het Stationsplein had gehaald.

„Nu gaat het niet langer, nu kan het niet langer,” zei hij streng. „Die trein moet weg-gerangeerd worden...”

„Maar chéf,” zei Betsy Putter. „Dit is Jurriaan Kandel.”

„Dat kan wel zijn,” zei de chef. „Maar binnen de twee minuten moeten jullie weg zijn.”

„Waar zijn mijn koffers, chef?” vroeg Jurriaan Kandel.

„Welke koffers?”

„Ik had achttien koffers in dezen trein.”

„Die zijn al lang uitgeladen, mijnheer.”

Er ging een huivering door ons heen, door de heele menigte. Achttien koffers waren genoeg om aan den laatsten twijfel omtrent oom Jurriaan een einde te maken. Maar ook de agent aarzelde niet. „U moet er uitkomen, mijnheer,” zei hij.

„Graag,” zei Jurriaan Kandel. „Als je maar ruimte voor me maakt.”

De agent vocht zich, door de verontwaardigd mompelende massa, een weg naar voren en begon daar tegen nicht Henriëtta aan te duwen om ruimte te krijgen. Dit moest wel een gedenkwaardige dag voor haar zijn, want na oom Jurriaan, Solomon en den chef was dit nu al de vierde man, die tot handtastelijkheden overging. Zij riep eenige onverstaanbare dingen, maar nam in de vaart, waarmee zij terugweek, een flink aantal voorzitters mee. Solomon maakte zich verdienstelijk door tegen Dries aan te duwen en zoo kwam er voor oom Jurriaan ruimte om op het perron te stappen. Van dat oogenblik af was hij geheel uit mijn gezichtskring verdwenen.

Er ging eerst een verontwaardigd gemompel op; Henriëtta zei iets van schande en Betsy trachtte een woordenwisseling met den zwarten Solomon te beginnen — maar oogenblikkelijk daarna viel er een diepe stilte, want in den vrijgekomen ingang van den Pullman-wagon verscheen nu onverwacht nog iemand. Dat was 'n wezen, dat blijkens den rok, dien zij droeg, tot het vrouwelijk geslacht gerekend moest worden, maar daar overigens in niets aan herinnerde. Zij droeg geen hoed, een schrijfmachine in de hand en een hoornen bril op haar neus; zij was, zonder twijfel, de secretaresse van oom Jurriaan uit Amerika. En aan een touw sleepte ze iets mee, dat wellicht nog het meest bezienswaardige en het meest merkwaardige was van alles wat wij heden te zien en te merken hadden gekregen: een hond, een welgedane, slaperige schoothond. Ik trok mijn wenkbrauwen op; tot nu toe had ik Tootoo voor den meest welgedanen en slaperigen aller schoothonden aangezien, maar dit waggelende creatuur ontnam me die illusie, want het overtrof zijn soortgenoot in ieder opzicht. Het was een indrukwekkende schoothond, en ook de secretaresse was indrukwekkend — na Solomon en de achttien koffers waren zij volkomen voldoende om oom Jurriaan's reputatie voorgoed te bevestigen en hun verschijning smoorde ieder gemompel in de kiem.

Vervolg op blz. 22

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureau's: HAARLEM, Nassaulaan 51, Telef. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, Singel 263, Telef. Int. 33170, Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Statensingel 179b, Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Telef. Int. 111666, Giro nr. 43141. UTRECHT, Blitstraat 142, Telef. Int. 13473, Giro nr. 149597. ENSCHEDE, Oldenzaalschestraat 56, Telef. Int. 2188, Giro nr. 383773. ARNHEM, Nieuwe Plein 42, Telef. Int. 24825, Giro nr. 383772. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telef. Int. 4286, Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstr. 20, Telef. Int. 5851, Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5, Telef. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevallenverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Niets is eenvoudiger

dan het filmen met

Agfa Movex 8

de ideale snellaad-camera!

Is DIT plekje ouder dan uw geboortebewijs?

Heeft een onjuiste of onvoldoende huidverzorging Uw huid op deze plaats slap en rimpelig laten worden? Nog is het tijd om in te grijpen! Het ontbreken van een doeltreffende reiniging van de huidporiën en onvoldoende voeding van het huidweefsel hebben een verslapping van de huid ten gevolge gehad. Voorkomt te juister tijd dit gevreesde verschijnsel door toepassing van een rationeele huidverzorging, die de natuurlijke functies van de huid ondersteunt en completeert. De Kaloderma-Schoonheidspreparaten zijn samengesteld op basis van de laatste biologisch-cosmetische onderzoeken. Na een kortstondig gebruik zult U constateeren, dat zij Uw huid weer elastisch, soepel en frisch maken. Als U iets naders over de verbluffende werking van deze nieuwe preparaten wilt weten, vult U dan onderstaande coupon even in. U krijgt dan kosteloos een proefpakket toegezonden en bovendien ons boekje „Kaloderma-Schoonheidspreparaten”, waarin alles staat, wat de dames van de hedendaagsche huidverzorging moeten weten.

CLEANSING CREAM SKIN TONIC
Doozen: F. —.75 en Potten: F. 2.— Flacons: F. 1.35 en F. 2.—

ACTIVE CREAM FINISHING CREAM
Tuben: F. —.50 en F. 1.— Potten: F. 2.— Tuben: F. —.50 en F. 1.— Potten: F. 2.—

KALODERMA
EEN NIEUWE WEG NAAR
NIEUWE SCHOONHEID *Schoonheidspreparaten*

COUPON:

S.v.p. uitknippen en zenden aan de firma E.M. Schlösser, Postbus C.370, Amsterdam, Hoofdagentschap der Firma F. Wolff & Sohn, Karlsruhe. — Gelieve mij gratis een proefpakket en boekje Kaloderma-Schoonheidspreparaten te zenden. Ingesloten vindt U 35 cents in postzegels voor porto en verpakingskosten.

NAAM:

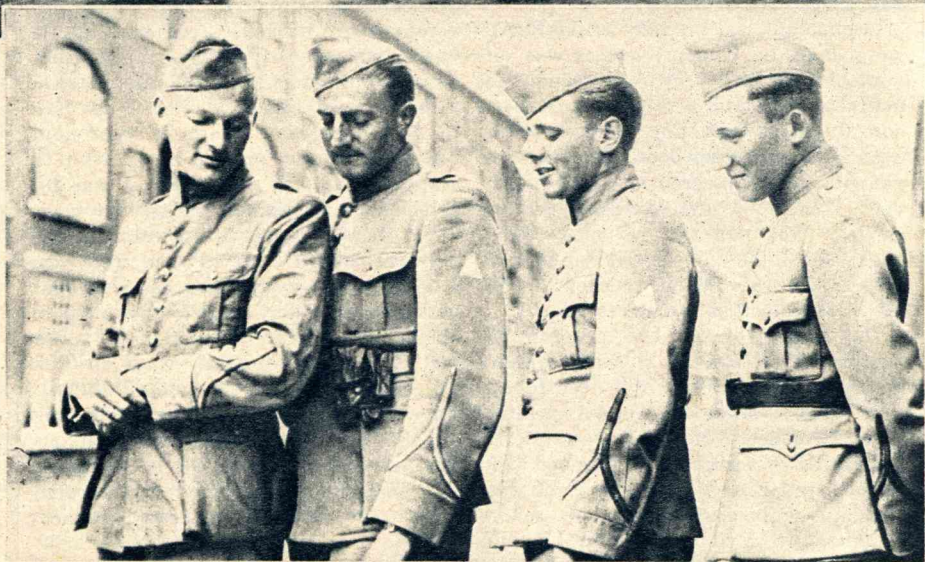
ADRES:

S.V.P. DUIDELIJK SCHRIJVEN

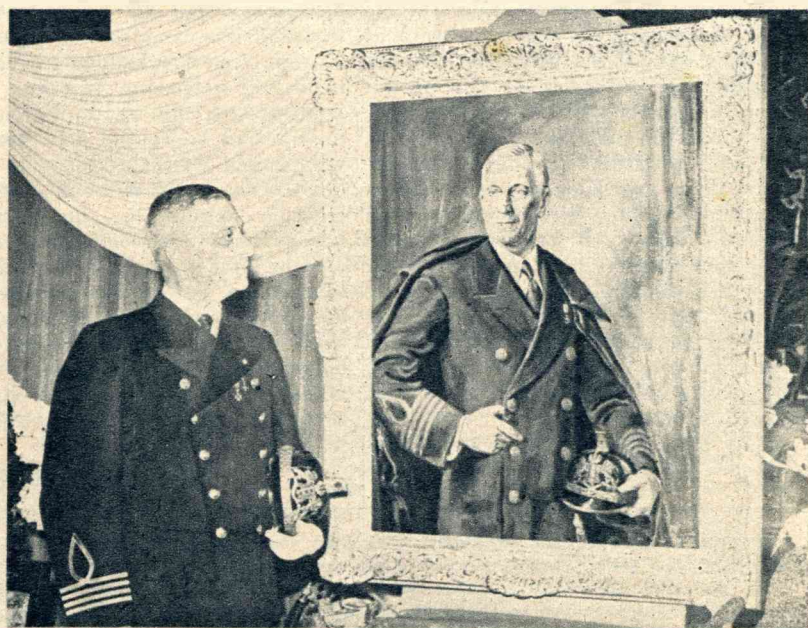
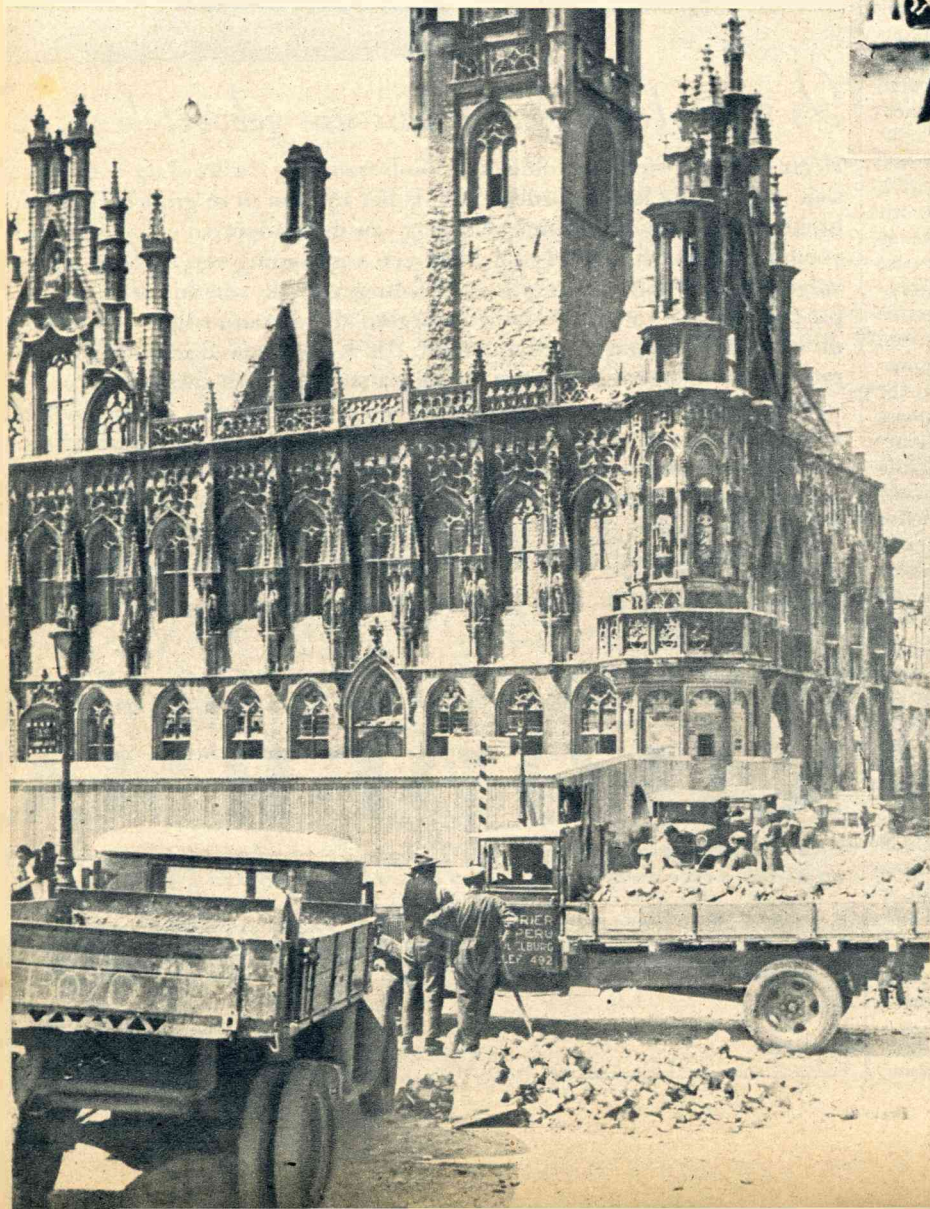

Op verschillende plaatsen in ons land werd door het beroepspersoneel der Nederlandsche weermacht een verklaring afgelegd, dat zij zich zoolang Duitschland zich in oorlog bevindt van iedere actie tegen genoemd land zullen onthouden. Wij zien hier een der afdeelingen officieren en onder-officieren voor het gebouw van Kunsten en Wetenschappen te Utrecht opgesteld, waar het laatste appèl werd gehouden om de verklaring af te leggen.

BINNENLANDSCH NIEUWS

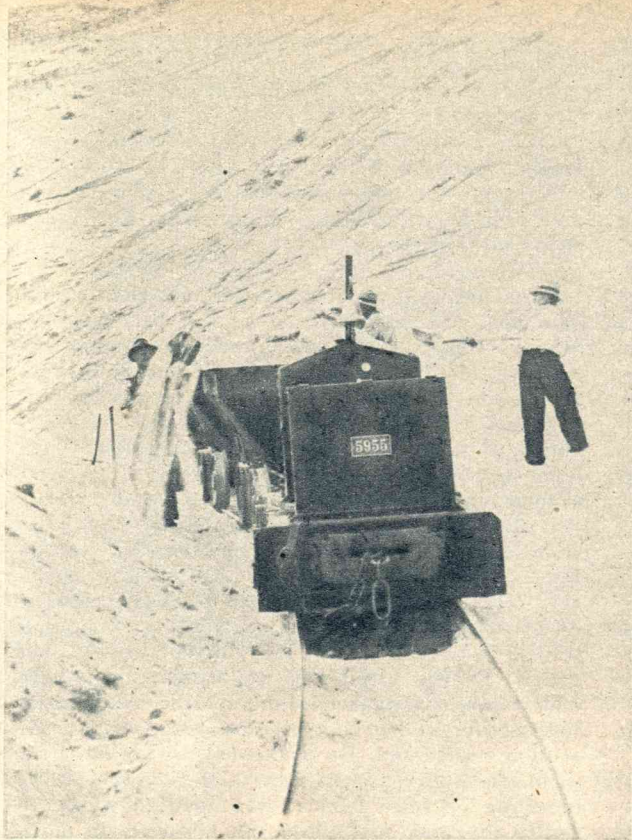

De militairen, die in dienst zijn gesteld bij den opbouwdienst, hebben een voorloopig onderscheidingsteeken op de mouw in den vorm van een wit driehoekje.

In Middelburg is een groot aantal arbeiders bezig met het ruimen van puin; voor het stadhuis (rechts op den achtergrond) heeft men voorloopig een schutting geplaatst.

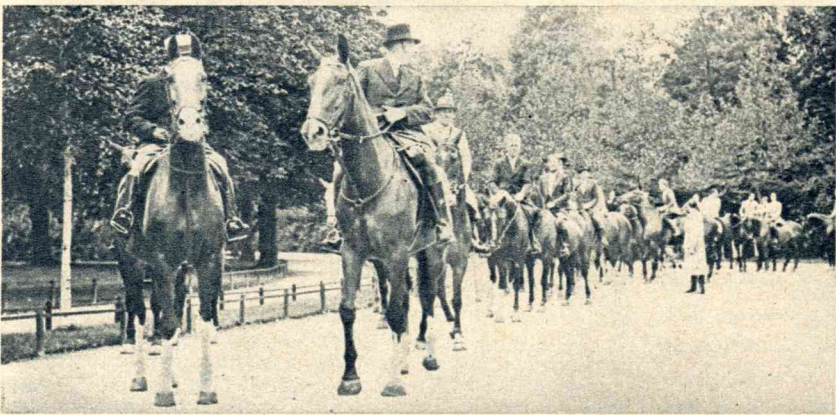
Herdenking van het 25-jarig ambtsjubileum van den commandant der brandweer te Amsterdam, den heer C. Gordijn jr. Namens de burgerij werd door de Vereeniging tot instandhouding van het Brandweersfonds den jubilaris een geschilderd portret aangeboden.

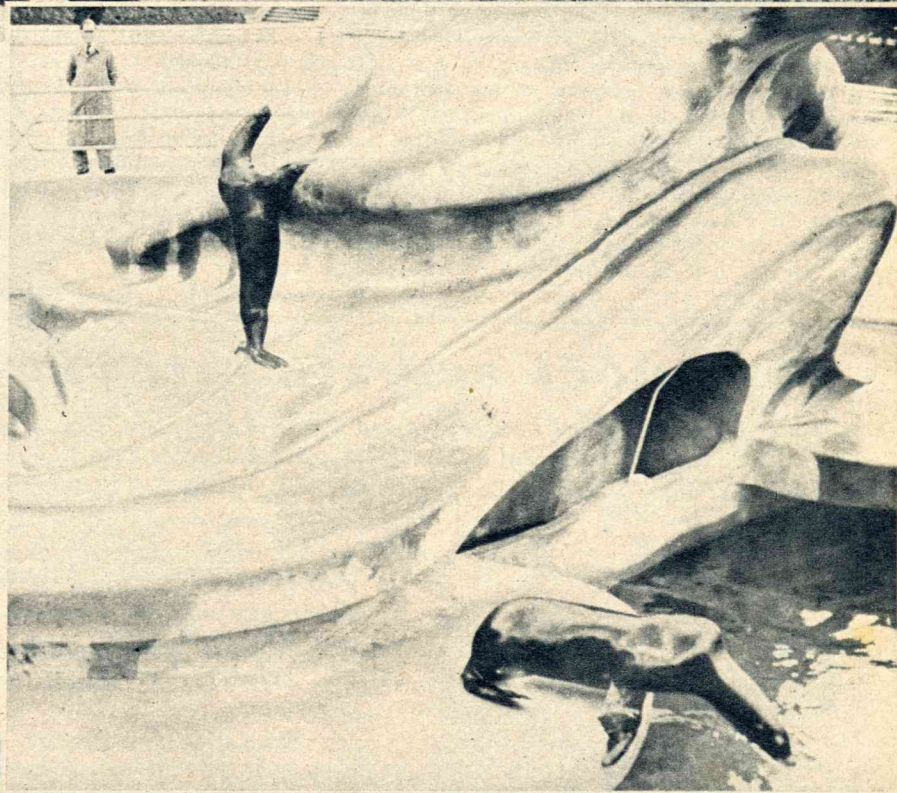
Zand is een belangrijke grondstof voor den wederopbouw. Uit de zanderij te Groet (gemeente Schoorl) worden dagelijks vele kubieke meters zand afgegraven.

Dinsdagmiddag ontspoorde ten gevolge van een verkeerden wisselstand op het emplacement „Uit en in” te Utrecht een goederentrein. Een overzicht van de ravage.

Onlangs vertrokken de deelnemers aan het ruiterkamp der Amsterdamsche Rijtuigmaatschappij te paard naar Elspeet. De stoet in het Vondelpark.

Het grootste gedeelte der nieuwe diergaarde Blijdorp is voor het publiek opengesteld. Het nieuwe zeeleuwenbassin is een fraai tehuis voor de levenslustige waterbewoners, die er zich onmiddellijk thuis voelden.

In Veenendaal werd als gewoonlijk de jaarlijkse bijenmarkt gehouden. — Een overzicht van de markt.

DE TERUGKOMST VAN OOM JURRIAAN

Vervolg van blz. 19

„Ik veronderstel,” zei oom Jurriaan koel, in deze nieuwe stilte, „dat jullie graag willen, dat ik je mijn dankbaarheid voor deze ontvangst toon. Is daar een wagen met ververschingen?”

Er ontstond weer wat gedrang en geschuifel, toen de jongen met den ververschingenwagen, die achteraan op een bank had gestaan, zich en zijn voertuig vol verbazing en blijde hoop naar voren werkte.

„Mijn jongen,” sprak oom Jurriaan hem toe, „er zijn hier ongeveer tweehonderd mensen. Hier heb je een tientje en een rijksdaalder. Geef hun allen een ijswafel van vijf cent of, naar verkiezing, een reep. Wat er overblijft, is voor jou.”

De jongen was de eenige, die glimlachte. Wij, anderen, verstijfden van verbazing. Er was nog niemand die zich bewoog om de verversching in ontvangst te nemen. . . .

Maar toen begon de locomotief lawaai te maken — er slingerden zich nieuwe rook- en dampwolken tegen de stationskap, de wielen knersten en piepten en de leege trein begon weg te rijden. Dat brak den ban.

„Niet dringen! Niet dringen!” riep de ververschingsjongen — en de pasterop-man werd plotseling weer beziel en begon opnieuw te roepen en haast te maken, en Hansje-Ansje-Jansje en de rest stormden naar de ijsco's toe, en een paar penningmeesters ook en neef Johan, die zich nooit iets liet ontgaan, en ten slotte ook de anderen. . . .

Maar ik zag Solomon's hoofd boven de verwarring uitsteken, en Solomon's hoofd bewoog zich naar den uitgang. Ik begreep de krijgslist. Betsy Putter begreep die en ook Henriëtta; verder niemand.

Wij drieën sloegen ons met de kracht der wanhoop, vanuit verschillende punten, een weg achter Solomon aan, en we waren nog net op tijd om oom Jurriaan met zijn gevolg de trap te zien afdalen.

Ik duikelde langs de leuning naar beneden om hen in te halen. Betsy volgde mij met verwonderlijke lenigheid, en Henriëtta snerpde luide kreten boven ons. . . . maar de voorsprong was al te groot. Beneden, bij den tourniquet, zat een verontwaardigde ambtenaar de drie biljetten, die oom Jurriaan hem in de handen gefrommeld had, te bestudeeren, en hij weigerde onze perronkaartjes in ontvangst te nemen, voordat hij zich er van overtuigd had dat deze documenten echt en onvervalscht waren.

„Schiet op!” beet ik hem toe.

„Kalmpjes an, kalmpjes an,” beet hij terug.

De klapdeur sloeg tegen Betsy aan, toen zij de jas van de secretaresse wilde grijpen. We renden dringend en elkaar opzij duwend het Stationsplein op en het laatste, dat wij daar van oom Jurriaan bespeurden, was de staart van zijn schoothond, die juist binnen een weggrijpende taxi getrokken werd.

Ik leunde moedeloos op een gemeente-prullenbak.

Betsy beet op haar nagels.

Maar Henriëtta en Tootoo rolden een tweede taxi in, met onbegrijpelijke snelheid.

„Er achter aan! Achter die anderen aan!” hoorde ik haar roepen.

De chauffeur was wel gewillig en ronkte met een wijden boog naar de plaats, waar de verkeersagent zijn bordje juist op stop had gezet, en toen zat Henriëtta ons daar eenige minuten verstart van schrik door het raampje aan te staren. In die twee minuten was oom Jurriaan al spoorloos verdwenen in den wirwar van straten en wegen, die samen de stad Amsterdam vormen.

„Wat. . . . wat nu?” hakte Henriëtta, terwijl zij uitstapte.

„Het aanslaggeld betalen, dame,” stelde haar chauffeur voor.

„Alles is verkeerd aangepakt, heelemaal verkeerd,” oordeelde Betsy.

Maar op dat moment schoot als een lichtstraal door mijn hersens, hoe ik oom Jurriaan weer op het spoor kon komen.

Er is aan de prullenbakken der gemeente Amsterdam niet veel merkwaardigs te zien. Het zijn metalen korven, die nooit ofte nimmer hun standplaats verlaten, maar die, ondanks het feit dat zij dus niet geacht kunnen worden ooit snelheid te moeten ontwikkelen, een fraai stroomlijnmodel vertoonen. Ze zijn in aluminiumkleur geschilderd; op gezette tijden komt er een gemeentereiniger bij, die er een peinzenden blik in werpt, en verder is er weinig van te vertellen. De meeste menschen loopen er langs zonder ze op te merken. Zij merken deze nuttige toestellen óók niet op, wanneer zij afval of papier bij zich hebben; zoo komt het, dat afval en papier in de goot liggen, net als in den goeden ouden tijd, terwijl de bakken vrijwel leeg blijven. Vrijwel, niet geheel. Er zijn altijd nog wel zonderlingen, lieve oude dames en oppassende kinderen, die deze prullenbakken aanwenden voor het doel waartoe zij op de straten gesteld zijn. De prullenbak op het Stationsplein, waar ik na oom Jurriaan's haastige vlucht amechtig op bleef leunen, was op deze wijze een nuttig apparaat; niet alleen, dat hij me op dit moeilijke moment van mijn leven tot veel steun was, maar ook ging er een ontvullende invloed van uit. Ontvulling was in de eerste plaats wat ik noodig had. Het was bedwelmend geweest, daar een bloedeigen oom van me uit den Parijschen trein te zien stappen met een negerbediende, een secretaresse, een schoothond en achttien koffers in zijn gevolg. Het was nog bedwelmender geweest om tusschen tweehonderd juichende en dringende menschen te staan — niets verwekt zoo'n roes als de opwinding van de massa, die je eenvoudig dwingt om in haar onder te gaan, die je dwingt om afstand te doen van je eigen gevoelens en gedachten en om mee te juichen, mee te schreeuwen en te dringen en mee te doen in de algemeene verwachting dat er groote en merkwaardige dingen gaan gebeuren.

Maar om dezen prullenbak nu heerschte de eenzaamheid en er was een weêr lucht uit op, de trage lucht van bederf en vergankelijkheid. Er lagen klonterige papierpropjes in, schimmelende bananenschillen en een handschoen in staat van ontbinding. Dat alles bracht mij tot mijzelf. En toen ik eenmaal tot mijzelf gekomen was, kostte het mij niet veel moeite om te bedenken, op welke wijze ik oom Jurriaan weer zou kunnen vinden.

„Wat moeten wij nu doen?” vroeg Henriëtta. „Wat moeten wij nu doen?”

Ik haalde mijn schouders op. Het was beter om mijn inspiratie voor mijzelf te houden. Ook Betsy Putter was niet erg spraakzaam geworden — zij vroeg alleen kortaf: „Waar zit Dries?” en ik antwoordde: „Dries eet waarschijnlijk een ijswafel.”

„Wat moeten wij nu doen?” herhaalde Henriëtta, en toen er weer geen antwoord kwam, begon zij te snikken: „Die arme Jurriaan. . . . die arme, arme Jurriaan. . . .”

De gebeurtenissen van het laatste halve uur waren niet ongemerkt of zonder sporen achter te laten aan haar voorbij gegaan. Haar mooie mantel was gekreukt, er waren knopen af, er stonden afdrucken van vuile mannenvingers op de borduursels; en er waren linten gescheurd, de beide vossen lagen gluisperig in haar linkeroor te kijken, Tootoo stond duizelig, verfrommeld en vies, op zijn kromme pooten te zwaaien. . . .

Het was zielig. Ik zei ten slotte: „Je kunt het beste maar naar huis gaan en een beetje rusten, Jet. Oom Jurriaan beloofde je in zijn brief, dat hij bij je aan zou komen om over de tramhalte te praten en je kamer te zien. Hij was nu natuurlijk een beetje overstuur.”

„Ja. . . . ja. . . .” knikte Henriëtta.

„Maar het féést,” zei Betsy streng. „Het féést is georganiseerd. Het is betaald. Het feest moet gevierd worden.”

„Het feest,” snikte Henriëtta. „Ik had zoo'n mooi masker. . . . en die eenige neus van jou, Bets. . . . en oom Hein had palmen besteld om de zaal te versieren. . . .”

Wordt vervolgd

Wat dóét een straatarm meisje

dat gewend is aan het buitenleven, op het deftigste plein van de deftigste stad van Amerika? En wat doet dat meisje — Diana Jockey — is haar naam — in het statigste huis van dat aanzienlijke plein, wanneer zij plotseling millionnaire is geworden?

Het meisje-van-buiten blijft eenvoudig, hoewel zij gekleed gaat in peperdure japonnen en niettegenstaande een Russische prinses haar gezelschap zoekt. . . . Maar toch, de maastroom dreigt haar mee te sleuren; zij schaakt een prins en er gebeuren zonderlinge dingen, totdat. . . . zij haar levensdoel vindt in een witte ziekenhuiskamer, waar een blinde oorlogsvlieger de moeilijkste dagen van zijn leven slijt. Dan behaalt zij de eindoverwinning en gelouterd, maar sterker van geest keert zij terug naar de eenzame wouden en de golvende heuvels van Vermont aan de zijde van den man, die haar liefheeft.

Het nieuwste boek van de Kennemer Serie

HET DEFTIGE PLEIN

door Louise Andrews Kent

bevat het boeiende verhaal van Diana Jockey's avonturen met diverse leden van de excentrieke familie Jockey, die het allemaal op haar geld voorzien hebben en onderling afspreken haar om de beurt een week het hof te zullen maken. Bestel een exemplaar van dit prachtige boek, zoek een plekje, waar u ongestoord kunt lezen en geniet dan van de heerlijke ontspanning, die dit verhaal u geven zal. Een ingenaaid exemplaar kost zooals gewoonlijk slechts 30 cent, terwijl een fraai gebonden boek voor f 1.— verkrijgbaar is. Bestellingen kunt u opgeven aan onze kantoren, agenten en bezorgers en bij den boekhandel. Franco toezending per post geschiedt na ontvangst van 40 cent resp. f 1.15 voor een genaaid of een gebonden boek aan ons hoofdkantoor te Haarlem. Dit bedrag kunt u overmaken per postwissel of storten op postrekening 142700 van Panorama te Haarlem.

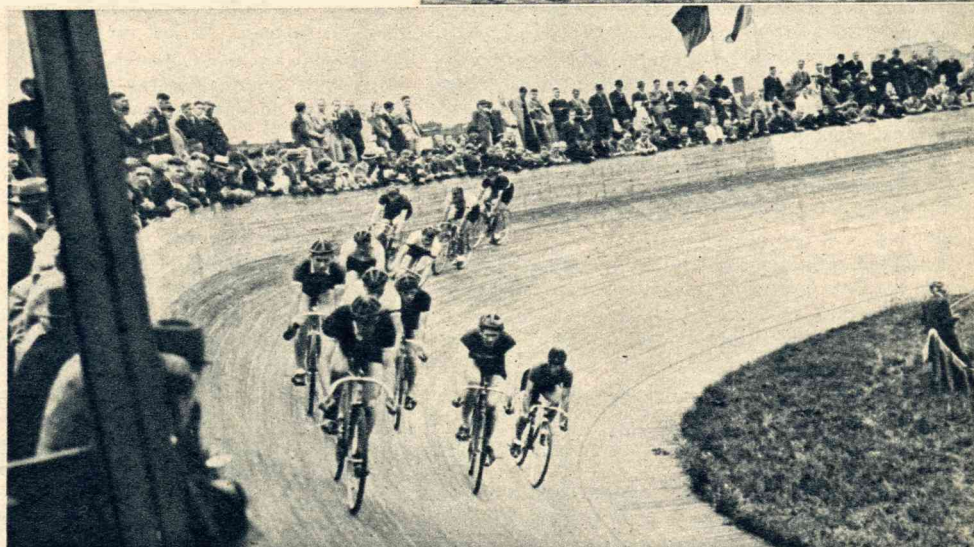

De kampioenswedstrijd Blauw Wit-Heracles (3-4) in het Stadion te Amsterdam. Moment waarop Blauw Wit zijn eerste doelpunt scoort.

Zondag werd onder groote belangstelling de Ronde van Zaandam verreden. De renners nemen een scherpe bocht.

Sport van de week

Wielervedstrijden op de baan te Heemstede. Overzicht tijdens den 100-ronden-wedstrijd voor amateurs in twee klassementen.

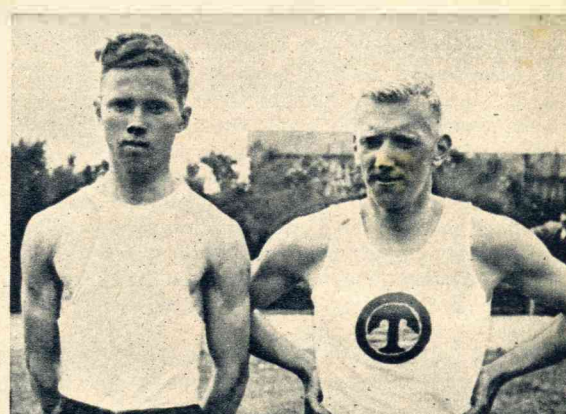
De H.Z. en P.C. deed Zondag een officieuze poging tot verbetering van het Ned. record op de 10 x 100 m vrije slag, dat op naam stond van „Het IJ” met 10.59.2. De Hagenaars slaagden er in dezen tijd met 7.4 sec. te verbeteren.

De Noord-Hollandsche Wandelsportbond had Zondag een tocht uitgeschreven door het bloemen-centrum Aalsmeer. 'n Vroolijke groep onderweg.

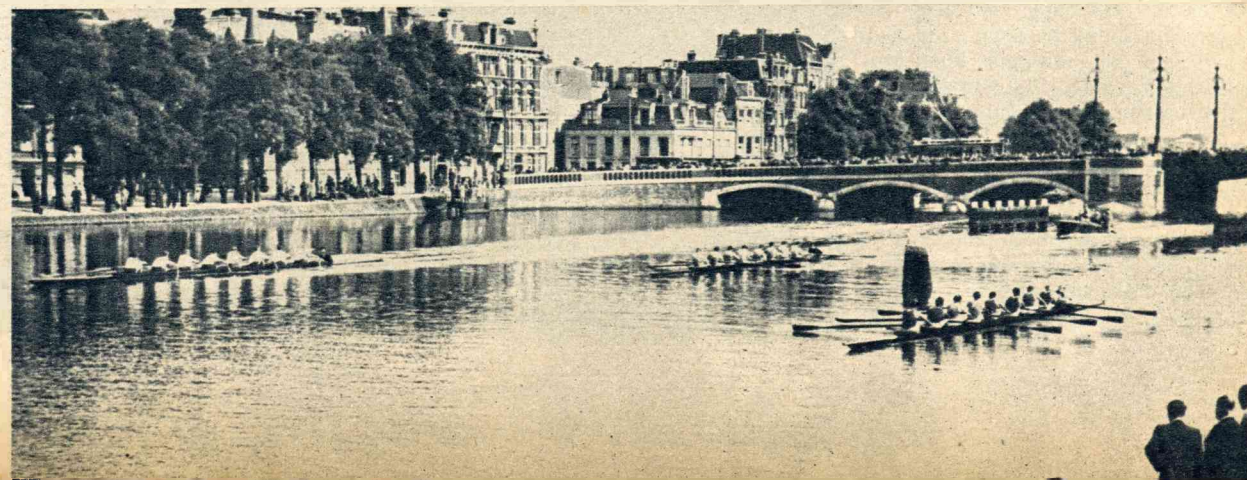

Door „Vlug en Lenig” te 's-Gravenhage werden Zondag op de sintelbaan aan de Laan van Pool de nationale jeugdkampioenschappen georganiseerd. Wolvelang won met 1.70 m het nummer hoogspringen.

Op de sintelbaan te Rotterdam werden ten bate van de gedupeerde Rotterdamsche atleten atletiekwedstrijden gehouden. De 100 m werd gewonnen door den coming man Nota (links) voor Osendarp (rechts).

De Hollandia-roeiwedstrijden op den Amstel. De strijd der oude achten even vóór de finish. V.l.n.r. Amstel, Nereus en Laga. De Delftenaren (Laga) wonnen deze race.

De man, die een man werd

door H. van Halem

Precies om vijf voor negen trad de heer Lodewijk van Dorp het kantoor van de firma Baarslag binnen. Elken morgen op denzelfden tijd, nooit een minuut vroeger of later. Het was een gewoonte van dertien jaar, waarin geen winter of zomer, geen oorlog of vrede ooit verandering had kunnen brengen. Lodewijk van Dorp was een man van de klok en nadat hij zijn twaalfuurtje in de kast had geborgen en zijn colbert had verwisseld voor zijn kantoorjas, kon men hem prompt om negen uur achter zijn schrijftafel zien plaatsnemen — terwijl de andere bedienden het laatste nieuws nog bespraken en de meeste dames zich nog in de kleedkamer bevonden.

„Jantje Secuur” noemden ze hem op kantoor en de waarheid gebiedt te zeggen, dat er meer spot dan waardeering in dien bijnaam school. Gelaten liet Lodewijk van Dorp zich dien spot welgevallen. Ofschoon niet ouder dan dertig jaar, maar bijna vrouwelijk bleu van aard, voelde hij zich niet opgewassen tegen de meer of minder gepaste grapjes, die de bruisende jonkheid zich vaak met hem veroorloofde. Dit tot ergernis van de firma Baarslag, die haar oudsten bediende waardeerde om zijn toewijding en accuratesse en hem liever wat mannelijker had zien optreden.

Dezen morgen lag er een zorglijke rimpel op het anders zoo zorgeloos gladdo voorhoofd van Lodewijk van Dorp. Hij werd gekweld door benauwende gedachten. Op de eerste plaats was Annie vannacht weer niet in orde geweest en zijn licht beangste verbeelding had de somberste kwalen voor haar uitgedacht. Annie was het aardige meisje, waarmee Lodewijk het vorige jaar getrouwd was en als hij zijn knap vrouwtje beschouwde, dan begreep hij nog altijd niet, waar hij den moed had gevonden haar te vragen.

In het holst van den afgeloopen nacht was hij opgestaan, om den dokter op te bellen, maar deze had hem knorrig terechtgewezen. „Maar, meneer, haalt u me daarvoor uit mijn bed? Alle kwaaltjes, die u daar opsomt, hebben niets te beteekenen. Een beetje van dit en 'n beetje van dat — het zijn allemaal verschijnselen van onschuldigen aard, die nu eenmaal hooren bij 'n op handen zijnde heuglijke gebeurtenis. . . .”

Het kon best waar zijn, maar Lodewijk vond dat de dokter toch minstens de moeite had kunnen nemen, om even te komen kijken. Want die diagnose door de telefoon had hem allesbehalve gerustgesteld en het liefst zou hij dien morgen thuis zijn gebleven. Lodewijk's tweede ernstige zorg was van geheel anderen aard. Gisteravond, toen de baas op het punt stond heen te gaan, had hij hem plotseling aangeklampt met een stem, die weinig goeds voorspelde.

„Meneer van Dorp, ik heb nu geen tijd meer, maar help me morgen even onthouden, dat ik iets ernstigs met u te bespreken heb.” En daarbij had zijn gezicht zoo donker gestaan, dat Lodewijk alle reden meende te hebben het ergste voor zijn toekomst te moeten vreezen. De zaken gingen maar zoo-zoo den laatsten tijd, er was personeel overcompleet en misschien was hij de eerste, die eruit ging.

Allemaal redenen voor Lodewijk van Dorp den dag met angstige voorvoelens te beginnen.

„Wat kijkt u vanmorgen somber, meneer van Dorp?” vroeg juffrouw Steenbrink, die het dichtst in zijn nabijheid gezeten was. „Precies of u een nachtmerrie hebt gehad. . . .”

Ze zei het luid en een paar jongelui achter hem begonnen te grinniken.

„Ik?” vroeg Lodewijk zoo onschuldig mogelijk. „Nee, ik heb heel goed geslapen; misschien verbeeldt u het zich maar. . . .”

Lodewijk hield niet van juffrouw Steenbrink. Zij was een spotvogel, die met allen en alles den draak stak en hij was bang voor haar scherpe tong. Zij kreeg gemakkelijk de lachers op haar hand en vaak als zij hem tot mikpunt koos van haar spot of plagerijen, voelde hij dat gebrek aan mannelijkheid en zelfbewustzijn in zijn natuur nog pijnlijker dan anders.

Klokslag half tien verscheen meneer Baarslag en tien minuten later stond Lodewijk van Dorp met een bleek en vertrokken gezicht in het privé-kantoor.

„Ga zitten,” begon de baas, kort aangeboden als altijd. „Ja, ik had iets met u te bespreken. Vóór we beginnen: hoe gaat het met uw vrouw?”

„Dank u, heel goed,” zei Lodewijk, een beetje be-

dremmeld door dien haastigen woordenstroom. „Dat wil zeggen: heelemaal in orde is zij niet, meneer, maar de dokter ziet er geen kwaad in. U begrijpt, het zal niet zoo lang meer duren en. . . .”

„Ja, ja, 'n gezonde ziekte, hoor,” lachte de baas en even snel als hij opgekomen was, verdween de lach weer van zijn gezicht. „Apropos, ik heb opgemerkt dat er den laatsten tijd slordig gewerkt wordt,” ging de firma voort. „Uw werk laat ik buiten beschouwing, dat is altijd af. Het gaat om de andere bedienden. Er wordt te veel gekletst en gelachen. Daar moet een eind aan komen. En de man, die er een eind aan zal maken, bent u.”

„Ik, meneer?” vroeg Lodewijk van Dorp ontdaan, terwijl hij aan de scherpe tong van juffrouw Steenbrink dacht.

„Ja, u. U bent de oudste bediende hier en doorkneet in alle zakelijke finesses. Daar gaat een zeker overwicht van uit. Ik houd niet van titels op mijn kantoor, maar om den anderen uw verantwoordelijkheid voor den goeden gang van zaken aan het verstand te brengen, ben ik van plan er bij uitzondering eens gebruik van te maken. U wordt aangesteld tot chef de bureau. Ik zal uw salaris verhoogen en ik verwacht, dat u de teugels hiernaast strak aan zult leggen en ze vast in handen zult houden. . . .”

Lodewijk van Dorp kreeg het vreemde gevoel over zich, dat er een paard met hem op hol sloeg.

Salarisverhooging was een woord vol muziek, maar hij chef de bureau? Neen, dan zou hij geen leven meer hebben. Het ontbrak hem aan alles voor zoo'n positie: aan zelfbewustzijn, zelfvertrouwen en optreden. Als zijn verlegenheid hem de baas werd, begon hij te stotteren en kleurde hij als een schooljongen. Neen, hoe begeerlijk hem zoo'n bevordering ook voorkwam, hij wist zeker dat hij 'n fiasco zou worden. . . .

„Welnu?” bracht de ongeduldige stem van den baas hem tot zichzelf. „Wat zegt u ervan? Staat zoo'n promotie u niet aan?”

„Meneer,” begon hij, moed scheppend, „ik ben er werkelijk mee vereerd en ik dank u voor het groote vertrouwen, dat u in mij stelt. Maar ik zou die promotie toch graag een paar dagen in beraad houden.”

Hij zag den baas naar hem staren met een verbaasden blik in zijn oogen, alsof hij water zag branden.

„In beraad houden? Waarom? Was u misschien voornemens elders te solliciteeren?”

„Volstrekt niet, meneer,” zei hij haastig. „Ik heb het hier heel goed naar mijn zin, Maar ik vrees. . . . ik vrees, dat ik niet de meest geschikte persoon ben voor zoo'n positie. . . .”

„Onzin! Ik begrijp misschien wat u bedoelt. Allemaal inbeelding. Pak jezelf aan. Zeg: ik ben 'n man en handel ernaar. Zet je over dat minderwaardigheidsgevoel heen. Laat je gelden. Niet geschikt. Haha! U bent dertien jaar hier; moet ik soms een jongsten bediende tot chef aanstellen? Maar natuurlijk wil ik u die promotie niet opdringen. Als u er vrede mee kunt hebben, dat een jongere of een geheel vreemde den baas over u speelt? Maar ik zou me niet bij zoo'n vernedering kunnen neerleggen. Ik zou uit mijn vel springen en een ander worden, óf naar een andere baan omzien. Enfin, denk er eens over na, als u er op staat; praat u er desnoods eens met uw vrouw over. Maar laat me niet te lang op uw besluit wachten; aan die ongedisciplineerde sleur hiernaast dient een einde te komen.”

Met een kort gebaar kreeg Lodewijk van Dorp te verstaan, dat het onderhoud afgeloopen was. De deur ging open en toen weer dicht en met een gevoel, alsof hij met zijn ziel onder zijn armen liep, keerde hij naar zijn schrijftafel terug.

Langzaam verstreek de dag en Lodewijk van Dorp betrapte zich op duizend vergissingen. Zijn gedachten waren afwezig. Zij waren thuis en hij zijn onverwachte promotie. Hij zei ja en hij zei neen, maar zoowel het een als het ander klonk besluiteloos in zijn ooren.

Als hij aan de salarisverhooging dacht, dan was

hij bereid onmiddellijk toe te happen. Het zou hem in staat stellen hun leven te verrijken met een heelen boel dingen, die nu tot de onvervulbare wenschen behoorden, hij zou best weten wat hij met een half mille per jaar meer inkomen aan moest vangen. . . .

Maar als zijn blik dan toevallig door het bediendenkantoor zwierf en hij zich de wrange grapjes herinnerde, waarvan hij om zijn bleuheid vaak het middelpunt was, dan gruwde hij voor den soesah, dien zijn promotie mee zou brengen. Neen, hij deed beter zich niet aan zoo'n fiasco te wagen — ofschoon het aan den anderen kant een bittere gedachte was, dat een ander over hem den baas zou gaan spelen.

Enfin, hij zou het nog even in beraad houden, en er vanavond eens met Annie over spreken. . . .

Maar toen de kantoor dag verstreken was, had hij reeds besloten thuis met geen woord van de geschiedenis te reppen. Hij durfde de verantwoording niet aan en het was dus maar beter Annie onkundig te laten. Want terecht zou zij hem kunnen verwijten, dat hij de belangen van zijn gezin verwaarloosde en wat niet wist, wat niet deerde. . . .

Toen den volgende morgen het kantoorpersoneel van de firma Baarslag zijn intrede deed, viel het oog van de jongedames en heeren alleréerst op de schrijftafel van Lodewijk van Dorp. Verbaasd bleven ze staan — het was bij hun weten nog pas twee keer gebeurd, dat Jantje Secuur daar niet zat, als zij binnen kwamen. Den eersten keer toen Lodewijk van Dorp in ondertrouw werd opgeno-

men en de tweede maal op den huwelijksdag zelf. Zij begrepen het niet. . . .

De firma trof om half tien 'n rumoerigen bijenkorf aan. En een verlaten plaats.

„Is meneer van Dorp er niet?” klonk het ijzig.

„Nog niet, meneer, en er is ook geen boodschap gekomen,” kreeg hij van drie, vier kanten ten antwoord.

Met gefronste wenkbrauwen verdween de firma in het privé-kantoor. Er verstreek nog een half uur, maar eindelijk, even na tien, klonk er plotseling gestommel op de gang. De deur zwaaide open en veertien paar oogen hieven zich van het werk op. Jantje Secuur trad binnen. Zij wilden hem ontvangen met een zwak hoeraatje, maar de verwelkoming bestierf op hun lippen. Er was niemand die den linkschen, verlegen Lodewijk van Dorp herkende in den man, die daar bij de deur bleef staan om het kantoor te overzien. Jantje Secuur scheen gegroeid te zijn — in de lengte, in de breedte en in mannelijk aanzien. Zijn stap was veerkrachtig en zijn houding zelfbewust; op zijn gelaat lag een vastberaden trek en alle blootheid was eruit verdwenen. En zijn óógen! Fier en frank dwaalden ze langs de schrijftafels en nog voor de dames en heeren van hun verbazing bekomen waren, klonk zijn stem door het kantoor. Zóó vast en gebiedend, dat de schrik in hun oogen te lezen stond.

„'t Lijkt hier wel een bioscoop in plaats van een kantoor, waar gewerkt moet worden! En zit niet zoo idioot naar die deur te kijken, als er iemand binnenkomt. Al heeft de firma me met ingang van heden benoemd tot chef de bureau, daarom hoef je me toch niet aan te staren, alsof ik een geest ben? En wien de gang van zaken niet aanstaat, kan naar een andere betrekking uitzien. . . .”

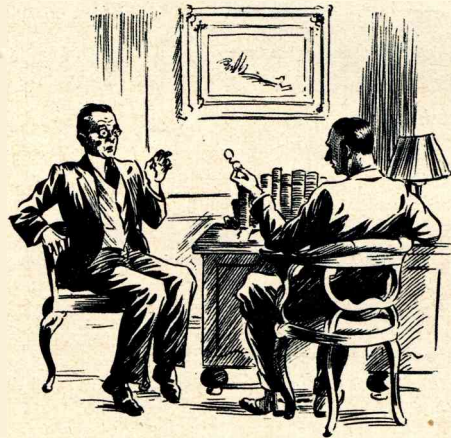
Lodewijk van Dorp zweeg. Het leek of er een donderslag in het kantoor geklonken had. Een oogenblik zaten ze allemaal ijzig stil en roerloos. En toen begrepen ze eensklaps dat het ernst was, werkelijk ernst, en bogen zich veertien hoofden over de lessenaars.

Lodewijk van Dorp knikte tevreden en liep trotsch als een overwinnaar regelrecht door naar het privé-kantoor. De firma had daarbinnen alles gehoord en ontving hem grinnikend — zachtjes, plezierig. . . .

„Wel, meneer van Dorp, kerel, wat is jou overkomen?” stond de baas op.

En Lodewijk van Dorp, een en al zelfvertrouwen en zelfbewustzijn en stralend in het besef van zijn nieuw verworven waardigheid, antwoordde met een breedden lach:

„Vanmorgen een kerngezonde tweeling, meneer. . . .”

„Ik, meneer?” vroeg Lodewijk van Dorp.

In aansluiting op het herdenkingsartikel bij den 300sten sterfdag van Peter Pauwel Rubens publiceeren wij hier een werk van den Belgischen schilder Ch. Ph. Tschaggeny, een der grootste vereerders van den grooten Vlaamschen meester. De schilder heeft ons Rubens in de vorstelijke omgeving van het Steen — zijn kasteel bij Antwerpen — voorgesteld. Hij maakt zich klaar voor een morgenrit en zijn jonge vrouw, de schoone Helena Fourment aan de hand geleid door zijn besten leerling Anton van Dijck vergezellen hem.

OVERSTAPPIE

aan het bruiloftsmaal van Jilles en Mientje

Een episode, tijdens de mobilisatie begonnen, krijgt heden een blij besluit: Jilles en Mientje zijn een paar geworden. Ze vertrekken nu naar het verre Tietjerksteradeel, doch daarmee zijn ze nog niet uit onzen gezichtskring verdwenen; over enkele weken gaat Overstappie de jonggehuwden opzoeken. Aan het bruiloftsmaal maken we tevens kennis met Jilles' vader, een stoeren Fries, die er op het gebied van opvoedkunde zeer onafhankelijke opvattingen op na houdt!

Siesoo, dat saokie is foor mekaor," zegt Overstappie met voldoening. Drogist Puypkrijdt heeft z'n twee mooie bokken terug en zoojuist is ook de bruidsstoet behouden weergekeerd. Schuchter heeft Mientje haar „ja" gelispeld en ook Jilles heeft een toestemmend antwoord gemompeld. En nu is de brave Jilles getrouwd man! Met z'n hoge zij zwierig op z'n kuifje geplant, komt hij naar het vischwinkeltje terug. Hij stráált! Tjonge, jonge, wat een dag! Een oogenblik is Jilles nog wat benauwd geweest voor al dat officieele gedoe op het gemeentehuis, maar nu Jilles z'n trouwboekje veilig in z'n binnenzak heeft, is alle leed vergeten, zelfs de onwaardige vertooning van Overstappie, die in een bokkenwagen ten gemeentehuize verscheen.

Er volgt een gezellige koffiemaaltijd en daar is veel belangstelling voor. 't Is ongelooflijk, zooveel familie Mientje heeft. En ook uit het verre Tietjerksteradeel is een deputatie overgekomen: de oudelui van Jilles benevens hun jongste spruit, de zevenjarige Romke.

Jilles' vader is 'n heer met 'n ietwat zwaarmoedig uitzien. Hij heeft net zoo'n punthoofd als z'n heden zoo gelukkige zoon en wie den ouden Fries bekijkt, kan zich een uitstekende voorstelling maken, hoe Jilles er over 'n jaar of dertig zal uitzien. De kleine Romke is 'n veelbelovend jongmens, dat zich juist op dit oogenblik onledig houdt met 'n glas „prikwater", waarvan z'n neus vervaarlijk begint te tintelen. Hij heeft net zulke flapooen als z'n groote broer en 'n even parmantig kuifje. Met z'n nieuwe schoonzus kan hij 't al aardig vinden, het overige gezelschap keurt hij echter geen aandacht waardig, hoewel het jeugdige element sterk vertegenwoordigd is. Verbazend, wat een kinderen telt de familie, minstens een dozijn krioelen er in den tuin, tot groote bezorgdheid der diverse ma's, die voor de keurig gestreken jurkjes en de hagelwitte matrozenpakjes het ergste vreezen.

De huiskamer is te klein om alle bruiloftsgasten te bergen en daarom zijn de tafels in den tuin gezet. En daar zit het gezelschap nu in het zonnetje en geniet van de vele heerlijkheden, die uit den voorraadkelder van het vischwinkeltje te voorschijn kwamen.

„Wat mijn anbelangt, ken Jilles elke week trouwe," meent Overstappie, die nog eens een blikje zalm aanspreekt. „Kolossaal!"

„Jae, 't is inderdaad keurig," zegt onze Hagenaar, die in z'n fraai buitenmodelletje de voormalige compagnie vertegenwoordigt.

„Da's nog wat anders dan rats, kuch en boone!" prijst ook Opa en hij bedient zich nog eens van de sardines.

Jilles zegt niets, hij zit maar te glunderen naast zijn bruid en hij is zoo onder den indruk, dat hij eigenlijk vergeet te eten. En wie Jilles 'n beetje kent, weet, dat hij dan een heel eind uit z'n gewone doen moet zijn! Nog een uurtje en dan vertrekt hij met Mientje naar Friesland.

Papkind peuzelt intusschen nadenkend aan een paling. Hij heeft nog een feestrede in z'n hoofd en straks zal hij het heele gezelschap nog fotografeeren ook. Een geweldig artistieke foto moet dat worden. Papkind overweegt thans reeds hoe hij de gasten groepeeren zal. Bruid en bruidegom komen natuurlijk in 't midden, dat spreekt vanzelf. Maar waar moet

hij met al die woelige kinderen naar toe? Hij kan ze toch niet allemaal op 'n rijtje zetten?

Ook Mientje's moeder is in gedachten verzonken. Ze denkt aan haar eigen trouwdag, nu vele jaren geleden. Tersluiks neemt ze haar dochter eens op. De bruid ziet er gelukkig uit. Maar zal ze in dat verre dorp geen heimwee naar huis krijgen?

Tafel-incidenten

En zoo heeft ieder aan de feestelijke tafel zijn eigen gedachten. Overstappie zint op nieuwe verrassingen en Mientje's vader rekent eens uit of hij er wel komt met z'n broodvoorraad. Want als exploitant van een vischwinkeltje verkoopt hij ook wel croquetjes met brood en dus kan hij meer krijgen dan een ander, maar voor de rest is hij op z'n bonnen aangewezen. En het feestmaal van heden gaat aan z'n broodkaarten niet geheel ongemerkt voorbij.

Als de stilte werkelijk wat drukkend gaat worden, trekt Papkind z'n das eens recht. Hij kan wel eens aan z'n toespraak beginnen, straks is er misschien geen tijd meer voor.

„Dames en heeren," begint hij. „Hm..." maar dan zorgt kleine Romke voor een intermezzo. Met de gasten heeft hij zich tot dusver niet bemoeid, doch zooveel te meer hebben de kostelijke geroekte palingen op den feestdich zijn aandacht. Ze smaken Romke opperbest. Alleen is het jammer, dat er graten in zitten en juist als Papkind aan z'n feestrede beginnen wil, slaakt Romke 'n doordringenden kreet en wijst op z'n keel.

„Wat hééft dat kind?" schrikt Mientje's moeder. „Hij sal last hebbe fan 'n graotje," veronderstelt Overstappie. „Effe op se rug kloppe. Dat helpt reusachtig."

„Z'n neus dichtknijpe," adviseert Opa.

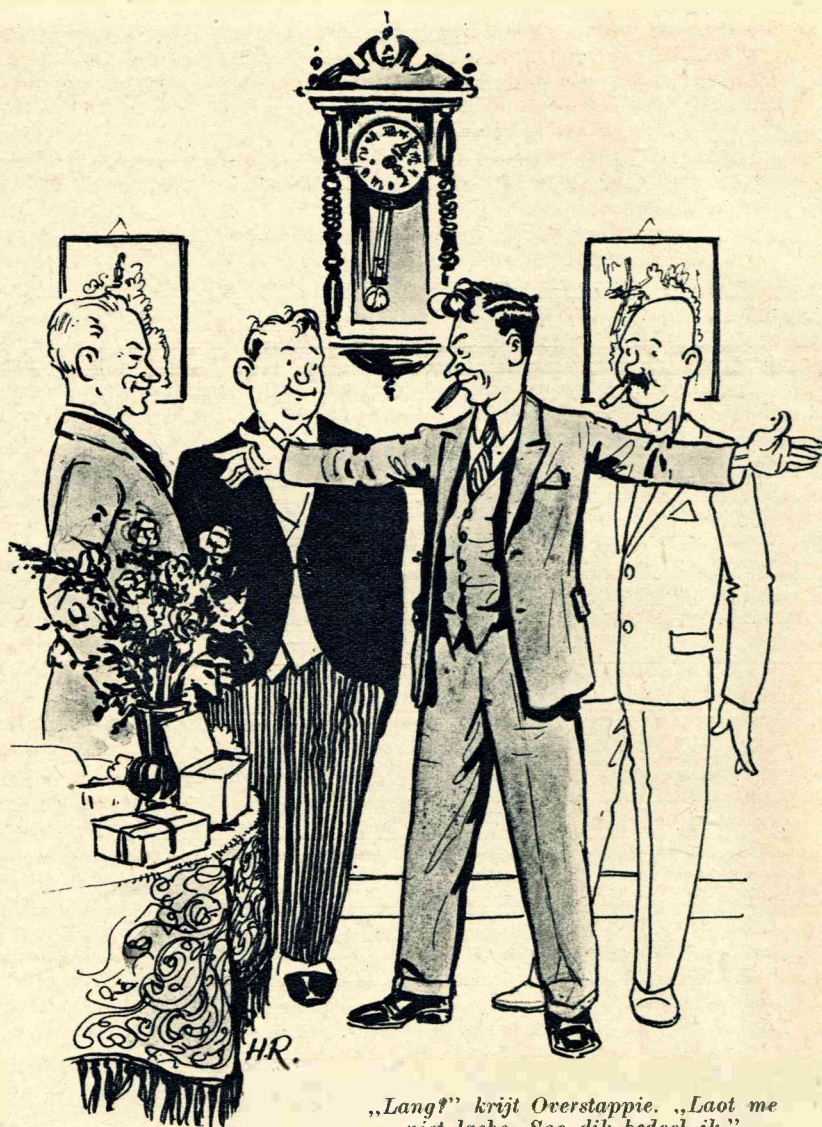
„'n Slokje waeter," oppert de Hagenaar.

Aan goeden raad mankeert het niet, doch de kleine Romke begint inmiddels angstwekkend paars te zijn. Thans besluit zijn vader handelend op te treden. Hij monstert z'n jongsten spruit eens, grijpt den hevige tegenspartelenden jongen in zijn nekvel en keert hem dan, tot aller verbazing, opeens ondersteboven. En of deze methode nu succes heeft of dat het alleen maar de schrik is, als Romke even later zijn natuurlijke stand herneemt, heeft hij z'n graat doorgeslikt en krijgt hij al spoedig z'n gewone kleur terug. Dan valt hij weer op z'n paling aan en even onverstoord zet ook z'n vader den maaltijd voort.

„Mooie salto maakte dat knaopie," prijst Overstappie. „Haddé se bij ons in dienst ook motte doen as we 'n tikkie last hadde met de ouwe kuch."

Doch Mientje's moeder heeft toch even ontdaan zitten kijken naar de manier, waarop pa Jilles het zaakje opknapt. Is dat in Friesland zoo de gewoonte? En erg spraakzaam schijnen de menschen er ook niet te zijn. Ze zucht eens. Naar wat voor land gaat Mientje eigenlijk?

„Hm," zegt Papkind weer. „Waarde bruid en bruidegom, geachte aanwezigen..." en hij begint aan z'n toespraak. Nu weten we allen, dat Papkind

„Lang?" krijgt Overstappie. „Laot me niet lache. Soo dik bedoel ik."

een gerenommeerd redenaar is. Maar dezen keer vinden zijn bloemrijke zinswendingen niet de gewone aandacht en als even later in den kinderhoek een glas melk over de tafel vliegt, maakt de feestredenaar er maar gauw een eind aan. En dat is maar goed ook, want er klinkt luid gebrul. Wie het glas heeft omgegooid, blijft voorshands verborgen, doch vast staat, dat kleine Romke alle melk over zijn schoonen kiel heeft gekregen. Mientje tracht hem met behulp van 'n krentenbol tot andere gedachten te brengen, doch hoe vriendelijker zij hem toespreekt, hoe harder kriescht de jonge Fries.

„'n Glaasje limonade," oppert drogist Puypkrijdt, doch reeds heeft Jilles' vader zich weer heel bedaard van tafel verheven en het schreeuwende ventje met één armzwaai omhoog getild. En dan volgt weer hetzelfde tooneel, dat we straks ook aanschouwden. Romke wordt bij zijn broekje gepakt en zweeft weer enkele oogenblikken met zijn hoofd omlaag boven de tafel. En al moge deze methode wellicht niet te vinden zijn in de werken onzer moderne paedagogen, succes heeft zij wel. 't Gebrul bedaart als bij tooverslag en spoedig zet Romke zich weer geheel getroost op z'n stoeltje en valt met smaak op z'n krentenbol aan. En zwijgend gaat ook z'n vader z'n stoel weer opzoeken...

Mientje's moeder zucht hoorbaar. Bij wat voor menschen verzeilt haar dochter? Zij kijkt haar schoon-zoon eens aan. Maar Jilles zit zoo trouwhartig te glunderen, dat de bezorgde moeder op hem althans niet boos kan zijn. En dan gaat ze maar weer eens rond met de koffiekann.

Puypkrijdt gaat vissen!

Het mannelijke gedeelte der bruiloftsgasten is inmiddels aan de sigaren toe en nu komen de tongen wat losser. Overstappie haalt smakelijke herinneringen op uit den soldatentijd, Papkind vertelt over de nieuwe plannen van zijn tooneelgezelschap „Na Inspanning Ontspanning" en drogist Puypkrijdt begint weer eens over het feest, waarmee het zevenhonderdvijftigjarig bestaan van zijn dorpje zou worden herdacht. Al maanden is dat feest nu al in de pen, maar steeds kwam er weer iets tusschenbeide. Doch uitstel is geen afstel, belooft de volijverige drogist en als het ooit zoo ver komt, rekent hij op z'n oude vrienden van de compagnie. Trouwens, niet om

het een of ander, maar, als voorzitter van de plaatselijke vereeniging voor vreemdelingenverkeer, maakt hij er aanspraak op, dat alle gedemobiliseerden uit ons kantonement voortaan zijn dorpje als vacantieoord zullen kiezen.

„Ik krijg 'n druk seizoen!” grinnikt Overstappie. „Want in Tietjerksteradeel mot ik fan de somer natuerlijk 66k komme losjeere.”

Hm, daarvan heeft Jilles tot dusver niet gesproken, doch Mientje verklaart zich zoo'n groot voorstandster van dit plan, dat de jonge echtgenoot geen bedenkingen kan maken.

„Dan gaan we vissche,” belooft hij zelfs. „Jou moete goed begriepen...”

Visschen? Dat is nu altijd een hartewensch van drogist Puypkrijdt geweest. Maar ja, in het dorpje is geen water te vinden en dus is er van visschen ook nooit veel gekomen.

„Dan mot je bij mijn in de buurt komme,” snoeft Overstappie. „Reuse plekkies. Paolinge heb ik gevange, zulleke...” En als een volleerd visscher geeft hij met zijn handen een maat aan, die er wezen mag. „Z66 lang!” informeert Puypkrijdt vol ontzag.

„Lang!” krijgt Overstappie. „Laot me niet lache! Soo dik bedoel ik.” En als Puypkrijdt z'n drogisterij eens 'n dagje in den steek kan laten, dan moet hij maar eens naar Mokum komen. Dan is Wimpie ook van de partij, die is bestuurslid van een of ander vischcollege en dus bij uitstek deskundig.

„Dat doen we!” belooft Puypkrijdt enthousiast, maar dan wordt het tijd dat Papkind eens aan z'n foto begint, want het jonge echtpaar gaat afreizen. Op aanwijzing van den fotograaf posteren Jilles en Mientje zich thans op het trapje van de serre, familieleden en kennissen groepeeren zich bevallig rond hen. Haast dreigt alles nog te mislukken, want, terwijl Papkind gesticuleerend zijn wenschen kenbaar maakt, zal kleine Romke eens kijken wat er in die zwarte dingen zit, die die dikke oom zoo zorgvuldig op de tafel heeft gelegd.

De platen worden op het laatste moment gered, doch Romke ontkomt niet aan z'n rechtmatige straf, hij zweeft weer omhoog en krijgt met z'n hoofd naar beneden eenige oogenblikken gelegenheid om z'n zonden te overdenken. Dan posteert hij zich gelaten voor z'n vader en wacht af, waar het vogeltje toch blijft dat, naar de dikke oom beweert, thans elk oogenblik uit het kastje te voorschijn kan komen....

Mientje glimlacht en ook Jilles vertrekt z'n gezicht, de anderen staren vol aandacht naar de lens.

„Klaar!” zegt Papkind en nu komt 't gevreesde oogenblik van afscheid nemen. Mientje's moeder

moet nu al haar zakdoek gebruiken. Maar als zij Jilles vaarwel zegt, moet zij hem toch nog even iets vragen. 't Gaat over die rare manier, waarop Jilles' vader zijn jongsten spruit pleegt te corrigeren.

„O, jou bedoele, dat hij Romke oppe kop houdt,” begrijpt Jilles. „Ja, dat heeft ie vroeger met mij ook altied 'daan.”

„En heb 't gehollepe!” mengt zich nu Overstappie in 't gesprek.

Dat kan Jilles natuurlijk zelf moeilijk beoordeelen. Wel weet hij, dat deze opvoedkundige methode geen speciale uitvinding van z'n vader is. Want in zijn eigen jeugd werd vader ook, bij eenig vergrijp, altijd ondersteboven gehouden door zijn vader. 't Zit, om zoo te zeggen, in de familie.

„Hoe bestaot 't!” barst Overstappie los. „En daor hebbe ze bij jullie natuerlijk allemaol fan die malle punthoofde door gekrege!”

Hm, hoe dit zij, Mientje's moeder zou het op prijs stellen, dat Jilles, als hij ooit zelf eens vader mocht worden, 'n andere tactiek koos om z'n kroost tot rede te brengen. En de brave Jilles, hoewel als een echte Fries een groot voorstander van traditie, belooft het. En nu lacht zijn schoonmoeder weer. 't Is net of ze haar dochter met een minder bezwaard hart ziet vertrekken, nu ze de zekerheid heeft, dat haar eventueele kleinkinderen niet op hun kop gehouden zullen worden. Dan gaat 't gezelschap uiteen.

Een laatste handdruk, gewuif met zakdoeken.... Dan opeens klinkt er in de etalage gerinkel, gevolgd door een daverenden slag. Kleine

Romke heeft eens willen zien wat er in die mooie potjes zat, waar opgerolde visschen op geschilderd staan, en zit nu, druipend van den azijn, te midden van 'n onbeschrijfelijke ruïne....

Met groote stappen baant zijn vader zich een weg door den chaos. Reeds zien we hem zijn zoon weer bij den kraag pakken....

„Hoe bestaot 't!” barst Overstappie los.

Want de kleine boosdoener heeft dit keer de tuchting niet afgewacht. Hij geeft 'n oolijk knipoogje aan het verbijsterde gezelschap, zet z'n handjes op den grond, duikelt voorover en dan staat hij opeens tusschen de rolmopsen en de gevallen potjes op z'n hoofd!

Even is de verstoorde vader sprakeloos. Hij kijkt eens in 't rond, overal ziet hij lachende gezichten. Zelfs de vischhandelaar neemt de schade niet te hoog op.

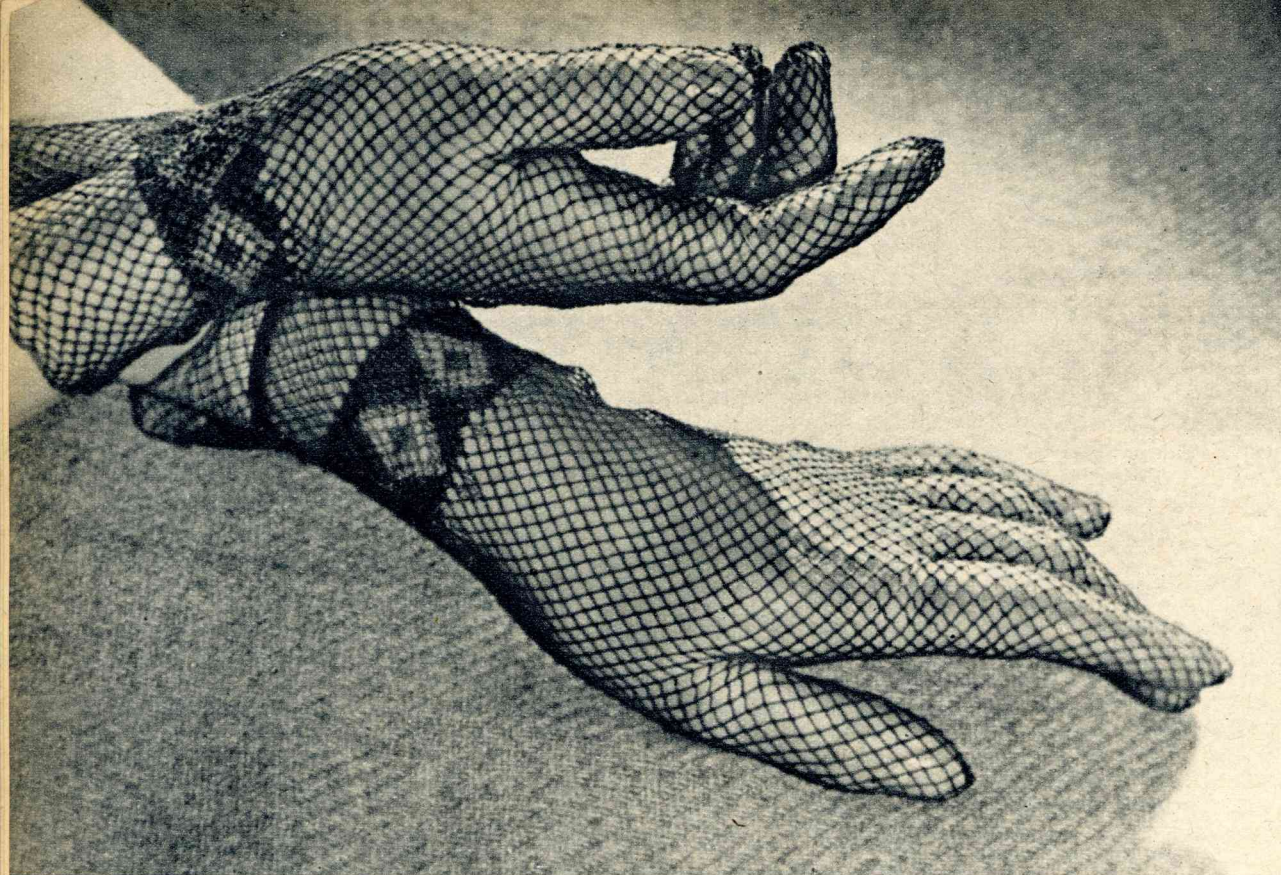
„Nou is dat jong mien toch te slim af 'weest,” zegt de oude Fries met iets van bewondering in z'n stem. „Kom jou maar weer oppe voeten, Romke. Heit is niet boos meer.”

En op dat oogenblik valt hij ons allemaal toch weer hard mee....

L.

Papkind maakt de bruiloftsfoto!

DE CHARME VAN Geknoopte Handschoenen

Hoe charmant de werking van geknoopte handschoenen is wordt wel duidelijk weergegeven door bijgaande foto. Daar wij veronderstellen, dat vele lezeressen de knooptechniek niet beheerschen, laten wij hieronder een uitvoerige beschrijving ervan volgen. Voor degenen, die deze handschoenen graag zouden willen haken, hebben wij daarna nog een aparten uitleg gegeven. De gaatjes worden dan echter een beetje kleiner, zoodat het effect eenigszins anders wordt.

Benodigdheden: ongeveer 2 kluwens zwart haakgaren nr. 8, eenige restjes donkergrijze en lichtgrijze haakzijde, een knoopnaald en een knooplatje van 5 mm breedte (fig. A).

We beginnen met de knoopnaald vol te winden; niet te dik, daar deze anders niet door de mazen kan. Dan nemen we een stevigen draad van een meter lengte en knopen de einden aan elkaar.

Dezen cirkel hangen we om een deurknop, of prikken dien vast op een tafel of zandkussen.

Hierna zetten we 40 steken op. De beginndraad van het garen dat op de naald is gewonden wordt aan den cirkel vastgeknoopt, echter zóó, dat die nog te verschuiven is. Nu nemen we het latje erbij en houden dat vast, zooals fig. B aangeeft. Den werkdraad leggen we nu strak om den pink heen, pakken den draad tusschen duim en wijsvinger, en leggen hem vervolgens over den draad van den cirkel heen (fig. C).

Dan nemen we de naald, steken die eerst door de lus, die om den pink zit, en meteen daarop van onderen af door den cirkel (fig. D).

Nu trekken we de naald met draad door, nemen den pink uit de kleine lus en steken dadelijk daarop de laatste drie vingers van de hand in de nu ontstane grootere lus (fig. F).

We trekken nu den draad aan, tot zich boven aan het latje een knoopje heeft gevormd en kunnen

dan langzaam ook de lus laten schieten, waarin men de drie vingers had gestoken, terwijl we dan die lus aantrekken door het knoopje heen tot er niets meer van over is (fig. G).

Deze geheele handeling is een slag, dien we door veel doen moeten leeren. Het is dan ook aan te bevelen, om vóór we met de handschoenen beginnen eerst van dunne katoen een proeflapje te maken, zoodat we de techniek eenigszins beheerschen.

De volgende knoop is precies hetzelfde, het latje zit dan al op z'n plaats en we kunnen de handelingen in dezelfde volgorde uitvoeren.

Hebben we 40 knopen gemaakt, dan mogen we het latje ernaast trekken. Zijn de knopen goed, dan moeten ze allemaal kunnen schuiven over den draad die tot een cirkel geknoopt is.

Nu beginnen we met den 2en toer. (We knopen in de rondte en moeten altijd links beginnen.)

We pakken het latje weer als den eersten keer, leggen den draad om den pink heen, pakken vast tusschen duim en wijsvinger, leggen den draad over den cirkel heen, steken daarna eerst in de pinklus en dan in het maasje, dat ontstaan is door den eersten toer (fig. H). Op deze wijze werken we 40 mazen af. Alle volgende toeren werken we op dezelfde wijze.

Bij den 18en toer knopen we iedere 9e en 10e lus te zamen (36 lussen). Uit de 1e en 3e lus van den 36en toer knopen we 2 lussen (38 lussen). Van den 53en toer knopen we slechts 30 lussen (er blijven dus 8 lussen over voor den duim), en knopen er dan nog 4 nieuwe lussen bij. Boven de 34 lussen, die we dan hebben, knopen we nog 15 toeren voor de hand, waarna we beginnen met de vingers.

Voor den wijsvinger knopen we van den 69en toer 5 lussen, dan knopen we er 4 nieuwe lussen bij en knopen daarna boven de laatste 5 lussen van den 68en toer. In de rondte hebben we dan 14 lussen en knopen hierboven 26 toeren. Daarna rijgen we de lussen op een draadje, trekken dit stevig aan en hechten het aan den binnenkant af.

De middelvinger. Boven de 4 bijgemaakte lussen van den wijsvinger knopen we 3 lussen, verder knopen we 4 lussen van den boven- en 4 lussen van den onderkant, terwijl we tusschen deze lussen 3 nieuwe lussen knopen. In totaal krijgen we dus 14 lussen en knopen hierboven 28 toeren, waarna we den top afwerken op de hierboven beschreven wijze.

Den ringvinger knopen we boven de 3 bijgemaakte lussen van den middelvinger, en boven 4 lussen van den boven- en 3 lussen van den onderkant,

terwijl we tusschen deze lussen 3 nieuwe lussen knopen. Boven de 13 lussen, die we dan in de rondte hebben, knopen we 26 toeren, waarna we den top afwerken op de bekende wijze.

Den pink knopen we boven de 3 bijgemaakte lussen van den ringvinger en de 9 overgebleven lussen van de hand. We krijgen dus 12 lussen en knopen hierboven 20 toeren, waarna we den top afwerken.

Den duim knopen we boven de 4 bijgemaakte lussen (voor de hand), terwijl we uit de eerste en laatste lus hiervan 2 lussen knopen, en boven de 8 overgebleven lussen voor den duim.

We hebben dan in totaal 14 lussen in de rondte en knopen hierboven 20 toeren, waarna we den top vormen.

Vanaf den 19en toer stoppen we nu volgens schema de gaatjes met de z.g. linnenstop (zooals de kousenstop) door; de gaatjes stoppen we dan 2 maal in beide richtingen door.

Den linkerhandschoen knopen we op dezelfde, doch tegengestelde wijze. We knopen nu dus bij den 36en toer 2 knopen uit de 36e en 38e lus, zoodat de meerderingen voor den duim nu aan den anderen kant komen.

Benodigdheden: ongeveer 5 bolletjes zwarte haakzijde, eenige restjes donkergrijze en lichtgrijze haakzijde en een stalen haaknaald nr. 8.

De rechterhandschoen:

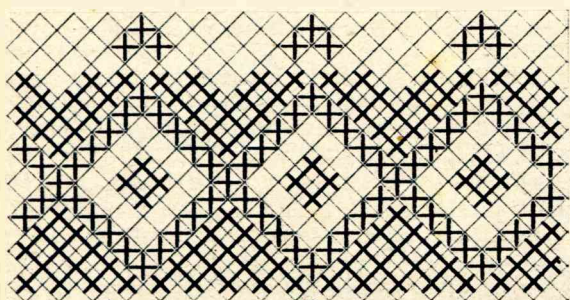
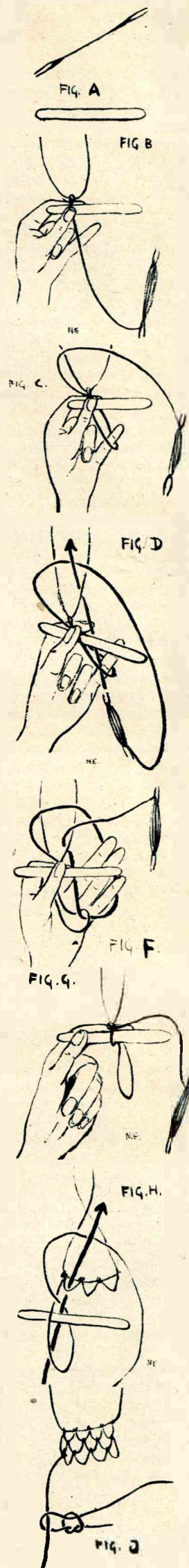
We zetten 160 lossen op en sluiten deze tot een ring; daarna haken we als volgt:

1e toer: steeds afwisselend 3 lossen, 1 vaste in de 4e volgende losse (dus 3 lossen van den opzetrand overslaan). We krijgen dan 40 gaatjes.

2e en alle volgende toeren: steeds afwisselend 3 lossen, 1 vaste om het volgend lossen-boogje.

Bij den 18en toer minderen we 5 gaatjes, door het 7e en 8e, 15e en 16e, 23e en 24e, 31e en 32e, en 39e en 40e gaatje te zamen te haken (we slaan bij de genoemde gaatjes de 3 lossen over, zoodat we dus een boogje minder krijgen). We hebben nu 35 gaatjes.

Bij den 19en toer minderen we op dezelfde wijze, doch nu bij de volgende gaatjes: 6e en 7e, 13e en 14e, 20e en 21e, 27e en 28e, 34e en

◆ DONKERGRIJS ◆ LICHTGRIJS

35e; zoodat we dan 30 gaatjes hebben.

Bij den 36en toer haken we 2 gaatjes uit het 1e en 3e gaatje (32 gaatjes).

Van den 53en toer haken we 25 gaatjes en daarna 8 lossen; dan haken we verder in de rondte boven deze 25 gaatjes en 8 lossen; zoodat we verder haken boven 27 gaatjes, tot we in totaal 68 toeren gehaakt hebben, waarna we beginnen met de vingers. Voor den wijsvinger haken we 4 gaatjes van den 69en toer, dan haken we 4 lossen en daarna nog 4 gaatjes boven de laatste 4 gaatjes van den vorigen toer. Boven de 4 lossen komt nu bij den volgende toer één gaatje, zoodat we den vinger haken boven 9 gaatjes. Op deze wijze haken we ongev. 24 toeren (soms iets meer, soms iets minder; dit hangt van de lengte van den vinger af). Bij den 25en (of volgende) toer haken we steeds afwisselend 2 lossen, 1 vaste; bij den 26en toer steeds afwisselend 1 losse, 1 vaste; daarna halen we een draad door de laatste lusjes, trekken dezen stevig aan en hechten hem aan den binnenkant af.

Den middelvinger haken we boven het bijgemaakte gaatje van den wijsvinger, 4 gaatjes van den bovenkant en 3 gaatjes van den onderkant van den handschoen, terwijl we tusschen de gaatjes van boven- en onderkant 4 lossen haken. We krijgen dan in totaal weer 9 gaatjes en haken hierboven 26 toeren, waarna we den top vormen op dezelfde wijze als bij den wijsvinger.

Den ringvinger haken we boven het bijgemaakte gaatje van den middelvinger, 3 gaatjes van den boven- en 3 gaatjes van den onderkant, terwijl we tusschen de gaatjes van boven- en onderkant weer 4 lossen haken. We krijgen dan in totaal 8 gaatjes en haken hierboven 24 toeren, waarna we den top vormen op de bekende wijze.

Den pink haken we boven het bijgemaakte gaatje van den ringvinger en de overige 6 gaatjes. We krijgen dus in totaal 7 gaatjes en haken hierboven 18 toeren, waarna den top.

Den duim haken we boven de overgebleven 7 gaatjes van den 52en toer en de 8 bijgemaakte lossen, zoodat we in totaal 9 gaatjes krijgen. We haken hierboven 18 toeren, waarna den top.

Vanaf den 19en toer stoppen we nu volgens schema de gaatjes met de z.g. linnenstop door (zooals de kousenstop); we moeten de gaatjes 2 maal in beide richtingen doorstoppen.

Den linkerhandschoen haken we op dezelfde, doch tegengestelde wijze. We haken nu dus bij den 36en toer 2 gaatjes uit het 28e en 30e gaatje, zoodat de meerderingen voor den duim nu aan den anderen kant vallen.

Uit ons Menu

SNIJBOONENSOEP

(4 PERSONEN)

250 g gekookte snijboonen, 1½ liter water, 45 g boter, 25 g bloem, 50 g vermicelli, zout, peper, bouillonaroma.

Smelt de boter, voeg er de bloem bij en roer dit mengsel tot een glad papje. Giet er dan het water bij onder voortdurend roeren en laat de soep even doorkoken. Voeg er daarna de snijboonen en de vermicelli bij en laat de soep nog ongeveer 25 minuten zachtjes doorkoken. Maak ze daarna op smaak met zout, peper en een scheutje bouillonaroma.

GESMOORDE SNIJBOONEN

(4 PERSONEN)

1 kg snijboonen, 1 ui, 1 eetlepel fijngehakte peterselie, zout, peper, nootmuskaat, 25 g boter.

Haal de snijboonen af, wasch ze en snipper ze. Smelt de boter, voeg er den gesnipperden ui bij, voeg er dan de snijboonen en het zout aan toe en laat ze op een zacht vuur ongeveer ½ uur smoren. Roer er daarna de fijngehakte peterselie, peper en nootmuskaat door.

GEHAKT OP ITALIAANSCH WIJZE

(4 PERSONEN)

400 g gehakt, (kalfs- en varkensgehakt) zout, peper, nootmuskaat, 2 sneetjes oud brood, 2 sjalotten, peterselie, tomatenpurée, 40 g boter, paneermeel.

Week het oud brood in kokend water, knijp het daarna uit en voeg het bij het vleesch. Snipper de sjalotten en hak de peterselie, vermeng deze eveneens met het vleesch en tevens met de tomatenpuree, het zout, de peper en de nootmuskaat. Kneed alles goed door elkaar. Vorm van het vleesch kleine ballen en rol ze door paneermeel. Smelt de boter, bak de gehaktballen bruin. Voeg daarna een scheutje water aan de jus toe en laat het gehakt ongeveer ½ uur stoven.

GEBAKKEN AARDAPPELEN IN DE SCHIL

(4 PERSONEN)

1½ kg aardappelen, slaolie, zout.

Wasch de rauwe aardappelen in water zeer goed schoon. Snijd ze daarna in dunne plakjes. Giet een bodem slaolie in de koekenpan, leg de aardappelplakjes erin en bestrooi ze met fijn zout. Bak ze gaar en bruin. Laat ze even uitlekken.

CHOCOLADEGRIES

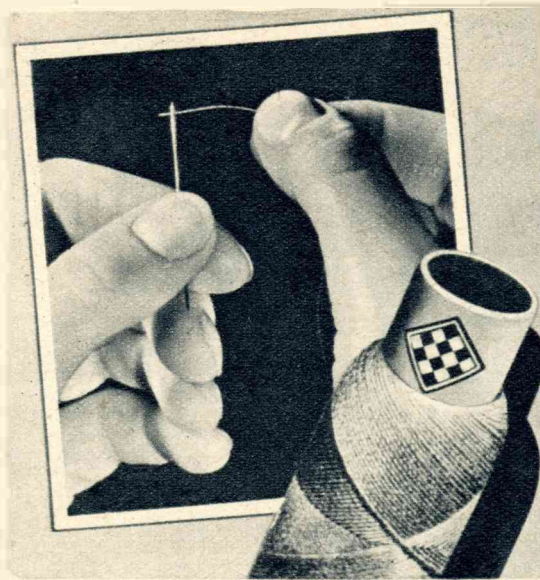
(4 PERSONEN)

½ liter melk, ¼ liter water, 35 g griesmeel, een snuffe zout, 35 g cacao, 50 g suiker, 1 eiwit.

Breng de melk met het water en het zout aan de kook. Vermeng de cacao met de suiker en het griesmeel en strooi dit mengsel door de kokende vloeistof. Laat den pudding ongeveer tien minuten onder voortdurend roeren doorkoken. Neem de pan dan van het vuur en laat de vla afkoelen. Klop het eiwit stijf en schep het luchtig door de afgekoelde vla. Doe de massa over in een glazen schaal en garneer ze desverkiezende met wat achtergehouden eiwit.

WAT ZULLEN WE ETEN?

Zondag:	Runderlapjes. Snijboonen. Aardappelen. Chocoladegries.
Maandag:	Snijboonensoep. Krabbetjes. Andijvie. Aardappelen. Schapenbout. Worteltjes.
Dinsdag:	Aardappelen. Rijstebrij.
Woensdag:	Koud vleesch. Capucijners. Aardappelen. Maizenapudding.
Donderdag:	Groentesoep. Gehakt op It. wijze. Postelein. Gebakken aardappelen.
Vrijdag:	Harde eieren. Tomatensla. Aardappelen. Gebakken grutjes.
Zaterdag:	Kop bouillon. Poulet. Gestoofde kruisbessen. Aardappelen.

Gütermann's
Naaizijde

STERK
ELASTISCH
KLEURECHT

Let op het
handelsmerk:
Het schaakbord!

2 leuke
Zomerjaponnen

No. 33

Ruime taille, klokkende rokjes, kortom vlotte modellen, welke het zoo goed doen in mat-crêpe of een gebloemd zomerstofje. Vlotte modellen, welke ook gemakkelijk zelf te maken zijn. In de maten 40-42-44-46 leveren wij U het **KNIPPATROON à 15 CENT** (afgehaald aan onze bureaux). Ingeval van toezending per post, 5 cent extra voor portokosten.

Bestellingen kunnen geschieden: bij Uw agent, Uw bezorger of den boekhandelaar; door girostorting op no. 295631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels aan het onderstaand adres

No. 34

Patronenkantoor Panora - Nassauplein 1 - Haarlem

OP EIGEN KRACHT

Een praktisch pakje, bestaande uit broekrok en sportief jasje, van waterdicht geribd fluweel.

Kunnen we ervan overtuigd zijn, dat het in de vacantieweken op de wegen van fietsers zal wemelen, zoo kan toch ook welhaast met zekerheid voorspeld worden, dat er toch ook velen zullen zijn, die voor wandelen stemmen. Maar de wandelsport stelt hoge eischen aan de voeten en vereischt een speciale garderobe.

Om te beginnen met de voeten, zoo verdient het niet alleen aanbeveling, tijdig naar een goede pédicure te gaan, maar óók het juiste schoeisel aan te schaffen. Flink ruime schoenen moeten het zijn, met een lagen hak en liefst een paar spiegelzolen eronder, zoodat men op de reis geen tijd hoeft te verknoeien met naar een schoenmaker om te zien. Voor degenen, die de slechte gewoonte hebben om met den neus van den schoen tegen de steenen te schoppen, verdient het aanbeveling, beslag te nemen. Rubbertips op de hakken leveren geen bezwaar op. Zolen van rubber zijn echter, met het oog op de uitwaseming van de voeten, af te raden. Daar velen graag wollen sokken dragen, verdient het aanbeveling, om in het oog te houden, dat men daar reeds bij aankoop van de schoenen op moet rekenen, omdat ze anders later zouden knellen.

Over de ideaaldracht voor de wandelsport is men het niet geheel eens en de kamp gaat in hoofdzaak tusschen den broekrok en 'n gewoon wijf rokje. Beide zijn uiterst geschikt, al zullen er ontegenzeggelijk situaties komen, waarin de broekrok wél zoo praktisch is. Bij aanschaf dient men echter in het oog te houden, dat een broekrok uitmuntend van model moet zijn en men eigenlijk pas bij het loopen mag zien, dat het geen gewone rok is. Voor ons wisselvallig klimaat verdient het aanbeveling, niet alleen wat onkreukbare blouses mede te nemen, maar ook een warmen jumper. Een ondoordringbare windjacke, zooals we in de wintersport dragen, kan ook uitstekende diensten bewijzen. Over het algemeen zullen „trekkers” hun bagage in een rugzak medevoeren en dient men er bij aanschaf op te letten, dat deze niet alleen waterdicht is maar ook een paar extra-zakken heeft voor schoenen, paperassen en allerlei andere zaken, die men direct bij de hand moet hebben. En juist omdat de bergruimte in zoo'n rugzak beperkt is, moet men vooral niets overtolligs medeslepen. Wat

ondergoed en 'n extra-paar schoenen, dat we 's avonds kunnen aantrekken, toiletartikelen, naaigerei en een bescheiden zak-apotheek, waarin ook voetpoeder, zijn echter onontbeerlijk.

Als men van tevoren weet welke hotels men aandoet, kan men daar bijtijds wat schoon ondergoed heen dirigeren. In andere gevallen zal het er op uitdraaien, dat men zoo nu en dan zelf aan het wasschen moet.

Zal men bij mooi weer gewoonlijk blootshoofds loopen of met een sportieven haarband, zoodra het gaat regenen, bewijst 'n kapje van pliofilm, dat absoluut geen plaats inneemt, goede diensten. Ook is het geen overdaad als men een sportieve regenjas boven den rugzak bindt.

Een opvouwbare cape of regenjas is wel het allermiste wat men kan medenemen. Vooral van pliofilm is het formaat minimaal.

Op de vraag of men voor 's avonds nog een gekleed jurkje zal medenemen kan slechts geantwoord worden, dat er dan ook weer extra-schoenen en andere accessoires ingepakt moeten worden. Degenen, die er echt sportief met een rugzak op uittrekken, zullen dat dan ook over het algemeen niet doen, vooral niet, daar men met een aardig frisch bloesje op den afgeborstelden wandelrok in eenvoudiger hotels gerust aan tafel kan verschijnen.

Een paar extra bloesjes nemen niet zooveel plaats in.

Een suède jasje bewijst altijd goede diensten.

BAKVISCHJURKEN

1213. Japon van gestreept linnen, schouder- en rugstuk, rok met figuren. Benodigde stof: 5 meter van 70 centimeter breed.

1214. Eenvoudige japon van waschzijde, sjaalkraag, sluit met knopen en knoopsgaten, taille met fantasieceintuur. Benodigde stof: $3\frac{1}{2}$ meter van 90 cm breed.

1215. Japon van 2 kleuren, puintig schouder- en rugstuk, bies in de mouw. Benodigde stof: $2\frac{1}{2}$ meter van 90 cm breed; $\frac{1}{2}$ meter van 90 cm breed.

1216. Effen japon, hals met ronden kraag, voorpand met ingestikte plooiën, mouw met pat. Benodigde stof: $3\frac{1}{2}$ meter van 90 cm breed.

VERKRIJGBAAR
IN
BOVENWIJDE
82-86

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Zomerpracht”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassies en kinderkleeding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger: door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (s.v.p. niet van 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA”, NASSAUPIEIN 1, HAARLEM, waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

CORRESPONDENTIE

Mevr. S. te Leiden. Een verfrisschende en goedkope drank voor warme dagen, die met succes de thee kan vervangen, wordt volgens onderstaand recept bereid: 1 l karnemelk, $2\frac{1}{2}$ dl vruchtenpuree (waarvoor men bv. aardbeien met gekookte rabarber, bessen met frambozen of gekookte kruisbessen met frambozen of iets dergelijks fijn wrijft), een weinig suiker.

Giet de karnemelk in de glazen. Voeg bij elk glas karnemelk steeds roerende, bij kleine beetjes tegelijk, plm. 1 eetlepel vruchtenpuree en roer er tevens naar smaak wat suiker doorheen.

Om dezen drank zoo smakelijk mogelijk te maken, moet men hem zoo koud mogelijk opdienen.

Mevr. G. te Zevenaar. Wanneer de boter goed is ingemaakt in zout, is de kans van sterk worden niet zoo groot. Mocht de boter echter sterk geworden zijn, dan kunt u dit euvel weer verhelpen door de boter te smelten en er daarna een korst brood aan toe te voegen. Na eenigen tijd is de sterke smaak geheel verdwenen en kunt u het brood weer uit de boter nemen. U laat ze weer stollen en kunt ze daarna weer gebruiken.

Mevr. B. te Amersfoort. U kunt bij het vleesch een pikante, gebonden saus geven. Hiervoor smelt u boter of vet van de jus, hierbij voegt u een gesnipperd uitje, 1 laurierblad, stukjes Spaansche peper en een worteltje. U laat de kruiden

ongeveer 10 minuten zachtjes fruiten, daarna voegt u er per $\frac{1}{2}$ liter water 25 g bloem bij en laat deze onder voortdurend roeren lichtbruin worden, dan wordt er de vloeistof (water of bouillon) onder goed roeren bijgegoten. U laat de saus doorkoken en zeft ze daarna om de kruiden te verwijderen. U maakt de saus op smaak met zout, peper en een scheutje bouillonaroma of soja.

Mevr. M. te Steenwijk. Bessen kunt u pasteuriseren. U wast de zwarte bessen in schoon water, doet ze vervolgens in de glazen en giet er zooveel water op, tot ze onder staan. In het water wordt per liter 100 g suiker opgelost. U sluit de flesschen af met gummiringen en deksels, zet de beugels er op en pasteuriseert de vruchten 25 minuten bij een temperatuur van 80 graden.

Wilt u de bessen verwerken in een alcoholischen drank, dan legt u de bessen in een glas en giet er jenever op. Verder voegt u er per liter jenever 350 g kandijnsuiker bij en een pijpje kaneel. Voor 1 liter jenever hebt u ongeveer 1 pond zwarte bessen nodig.

Kersen kunt u op brandewijn zetten. U gebruikt ongeveer 1 pond kersen op 1 liter brandewijn en voegt er een half stokje vanille en $\frac{1}{2}$ pond kandijnsuiker bij. U sluit de flesschen af met wat vochtig perkamentpapier. Het is aan te raden om de flesschen geregeld te controleeren; wanneer de vruchten te veel vocht opnemen, voegt u er nog wat brandewijn bij.

Smettelooos...

wit blijven Uw witte leeren, Suede of linnen schoentjes, wanneer U ze van het begin af aan met een der Tana specialite's onderhoudt. Vraagt Uw schoenwinkelier naar de juiste „schoonheidsmiddelen” voor Uw schoentjes: Tana witleder dressing voor wit leder en Suede en Tana schoenwit voor wit linnen. Geen dezer producten geeft af!

Uitsluitend verkrijgbaar bij de schoenbranche.

Mijn man is helaas niet thuis!

Ik zal hem echter mededeelen, wat U gezegd heeft: Dr. Schieffer's Stofwisselingzout bij verstopping, overtollig vet, reumatiek, onzuivere huid, aambeien met succes gebruikt door U en Uw vrienden. Ook voor grondige darm- en bloedzuivering geen beter middel dan:

Dr. Schieffer's Stofwisselingzout

Per flacon fl. 1.05 Dubbel-flacon fl. 1.75 bij apothekers en vakdrogisten.

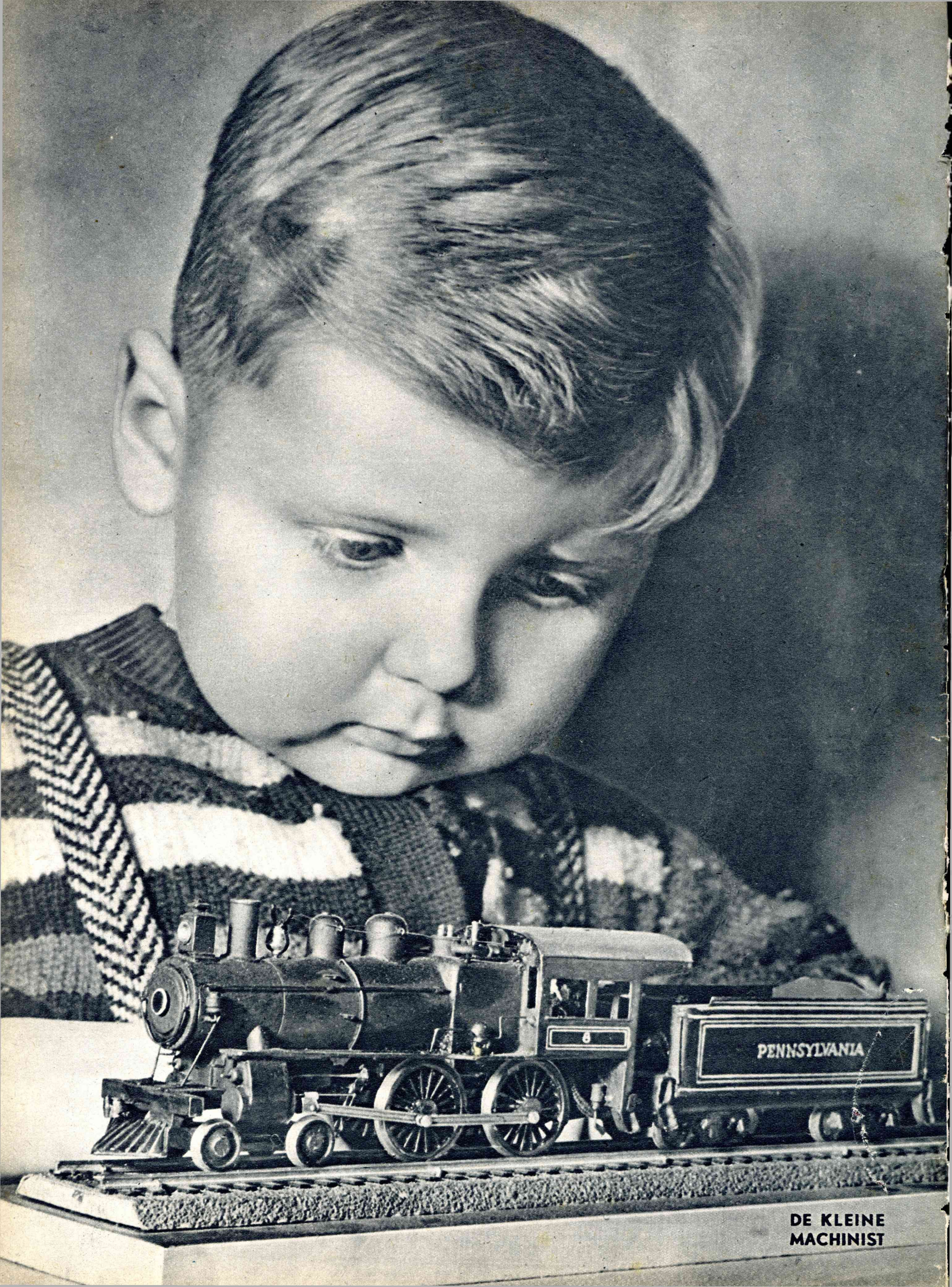
Als de frissche zeewind zoo verfrisschend is Oud Sandel Water. De pittige, even wrange geur van edele houtsoorten is een ware verkwikking.

Oud Sandel Water,

alleen echt met de brik

Flacons vanaf 90 cts.

NEDERLANDSCH FABRIKAAT

DE KLEINE
MACHINIST